

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0319/ 3027

ทำที่	เลขาธิการรัฐมนตรี
รับที่	900
วันที่	4 ก.พ. 2543 10 34

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กท. 10400

16/105

10 กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจธนาคารพาณิชย์
ธุรกิจเงินทุนและธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องอีก 3 ฉบับ
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. .... และเอกสารประกอบจำนวน 140 ชุด
2. ร่างพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และเอกสารประกอบ จำนวน 140 ชุด
3. ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และเอกสารประกอบจำนวน 140 ชุด
4. ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงิน
ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และเอกสารประกอบจำนวน 140 ชุด
5. ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ....
และเอกสารประกอบจำนวน 140 ชุด

โดยที่พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ซึ่งมีผลใช้บังคับในปัจจุบันได้
ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์มาหลายครั้งแล้วแต่เนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ
ทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยประสบปัญหาบางประการที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายและมีบทบัญญัติบางมาตรา
ยังไม่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับ
กระทรวงการคลังร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทยได้ศึกษารายละเอียดเพื่อหาแนวทางปรับปรุงโครงสร้างธนาคาร
แห่งประเทศไทยให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น และสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยได้ร่วมกันพิจารณา
ยกร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. .... พร้อมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติเงินตรา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และยกร่างพระราชบัญญัติธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุนและธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์
พ.ศ. .... เพื่อรวมกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ
หลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์เข้าด้วยกันเพื่อให้การกำกับธุรกิจของสถาบันการเงินทั้ง 3 ประเภทอยู่ใน
มาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้กระทรวงการคลังได้ยกร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงิน
และธนาคารระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบาง
ประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งเป็นกฎหมาย
ที่มีความเกี่ยวข้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเงินตราและกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย
เรียบร้อยแล้ว

/ ในการนี้

ในการนี้ กระทรวงการคลังจึงขอเรียนหลักการและเหตุผลความจำเป็นของร่างพระราชบัญญัติ
จำนวน 5 ฉบับเป็นรายฉบับ ดังนี้

1. ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ....

หลักการ : ให้ปรับปรุงโครงสร้างของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อให้การบริหารนโยบายการเงินเหมาะสม ชัดเจนและสอดคล้องกับภารกิจอันพึงเป็นงานของธนาคารกลางในการดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพด้านราคาและเสถียรภาพแห่งระบบสถาบันการเงินให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นตามมาตรฐานสากลทันกับภาวะเศรษฐกิจการเงินของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และนวัตกรรมทางการเงิน ในอนาคตตลอดจนเอื้อให้การบริหารงานเป็นไปโดยมีบทบาทความรับผิดชอบที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัว และมีการถ่วงดุลที่เหมาะสม รวมทั้งกำหนดให้รวมบัญชีการดำเนินงานของฝ่ายการธนาคาร และฝ่ายออกบัตรธนาคารเข้าด้วยกันและรับโอนสินทรัพย์และหนี้สินที่มีอยู่ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรามาเป็นสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินต่างประเทศ ทั้งหมดเป็นไปอย่างคล่องตัว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ร่างพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

หลักการและเหตุผลความจำเป็น : ให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินต่างประเทศทั้งหมดของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นไปอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อแก้ไขวิกฤติการณ์ดุลการชำระเงินของประเทศและเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนและผู้ลงทุนต่างประเทศโดยโอนบรรดาสินทรัพย์และหนี้สินในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยเงินตราไปรวมเข้ากับสินทรัพย์และหนี้สินอื่น ๆ ที่เป็นของธนาคารแห่งประเทศไทยตามที่กำหนดในร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ....

3. ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

หลักการและเหตุผลความจำเป็น : แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยเงินตราที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยให้ออนบรรดาสินทรัพย์และหนี้สินในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษไปรวมเข้ากับสินทรัพย์และหนี้สินอื่นของธนาคารแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย และยกเลิกบัญชีทุนสำรองเงินตราไปเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องแก้ไขบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเงินตรา และกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย

**4. ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษ
ถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....**

หลักการและเหตุผลความจำเป็น : แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เนื่องจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเงินตราโดยโอนบรรดาสินทรัพย์และหนี้สินในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษไปรวมเข้ากับสินทรัพย์และหนี้สินอื่นของธนาคารแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทยและยกเลิกบัญชีทุนสำรองเงินตราไปเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องแก้ไขบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเงินตราและกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย พร้อมทั้งยกเลิกบทบัญญัติบางประการที่ไม่จำเป็น

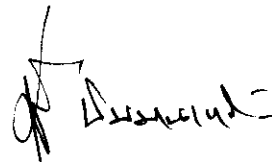
**5. ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุนและธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์
พ.ศ. ....**

หลักการและเหตุผลความจำเป็น : ให้รวมกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์และกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนและธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์เข้าด้วยกัน เพื่อให้การกำกับดูแลธุรกิจของสถาบันการเงินทั้ง 3 ประเภทอยู่ในมาตรฐานเดียวกันและจำเป็นต้องแก้ไขมาตรการที่ใช้ในการกำกับดูแลสถาบันการเงินเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนและสถาบันการเงินทั้งระบบ รวมทั้งกำหนดหน้าที่ของผู้บริหารและผู้สอบบัญชีของสถาบันการเงินให้ชัดเจน และสามารถใช้เป็นมาตรการสำหรับป้องกันการบริหารงานที่ผิดพลาดและการทุจริต

จากหลักการและเหตุผลความจำเป็นที่กล่าวข้างต้น กระทรวงการคลังจึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติทางการเงินจำนวน 5 ฉบับดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการและส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาโดยด่วนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีโดยด่วนด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักกฎหมาย

โทร. 2739020 ต่อ 3219

โทรสาร 2739142

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย

เหตุผล

โดยที่ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยได้ประสบปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง โดยเฉพาะปัญหาระบบการเงินของประเทศ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดปัญหาลุกลามกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ ดังนั้น สมควรปรับปรุงโครงสร้างของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อให้การบริหารนโยบายการเงินเหมาะสม และชัดเจน และสอดคล้องกับภารกิจอันพึงเป็นงานของธนาคารกลาง ในการดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพด้านราคา และเสถียรภาพแห่งระบบสถาบันการเงิน เป็นไปตามมาตรฐานสากล ทันท่วงทีภาวะเศรษฐกิจการเงินของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และนวัตกรรมทางการเงินในอนาคต ตลอดจนเอื้อให้การบริหารงานเป็นไปโดยมีบทบาทความรับผิดชอบต่อชาติเงินมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัว และมีการถ่วงดุลที่เหมาะสม รวมทั้งกำหนดให้รวมบัญชีการดำเนินงานของฝ่ายการธนาคารและฝ่ายออกบัตรธนาคารเข้าด้วยกันโดยรับโอนสินทรัพย์และหนี้สินที่มีอยู่ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปีและบัญชีสำรองพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรามาเป็นสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินต่างประเทศทั้งหมดเป็นไปอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่ง
มาตรา 29 ประกอบมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ
ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ....”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหกสิบวันนับแต่วันประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป เว้นแต่หมวด 1 ส่วนที่ 2 ว่าด้วยเรื่องทุนและเงินสำรอง ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

(1) พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 เว้นแต่หมวด 5 ทวิ ว่าด้วย กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 พ.ศ. 2528 พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 และพระราชกำหนด แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 พ.ศ. 2541

(2) พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2487

(3) พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2505

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารแห่งประเทศไทย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

“รองผู้ว่าการ” หมายความว่า รองผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

- (1) ธนาคารพาณิชย์
- (2) บริษัทเงินทุน
- (3) บริษัทเครดิตฟองซิเอร์
- (4) นิติบุคคลอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

“เงินตราของประเทศที่รับพันธะ” หมายความว่า เงินตราของประเทศที่รับปฏิบัติตามพันธะที่ตั้งไว้ตามหมวด 8 แห่งข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ แต่ไม่รวมถึงเงินตราไทย

“หลักทรัพย์ต่างประเทศ” หมายความว่า

- (1) หลักทรัพย์ของรัฐบาลต่างประเทศหรือของสถาบันการเงินระหว่างประเทศ
- (2) หลักทรัพย์ที่รัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันการเงินระหว่างประเทศค้ำประกัน

การชำระหนี้ตามหลักทรัพย์นั้น

(3) ตราสารที่สถาบันการเงินระหว่างประเทศออกให้เป็นหลักฐานว่าผู้ถือตราสารได้มีส่วนร่วมร่วมกับสถาบันการเงินระหว่างประเทศในการให้กู้ยืมเงินแก่รัฐบาลสมาชิกหรือองค์การของรัฐบาลสมาชิกของสถาบันการเงินระหว่างประเทศตามจำนวนที่กำหนดไว้ในตราสารนั้น

“กองทุนการเงิน” หมายความว่า กองทุนการเงินระหว่างประเทศตามข้อตกลงว่าด้วยกองทุนการเงินระหว่างประเทศซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิก

“สิทธิพิเศษถอนเงิน” หมายความว่า สิทธิพิเศษถอนเงินตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

“ใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรอง” หมายความว่า ใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรองที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 1

การจัดตั้งและวัตถุประสงค์

มาตรา 6 ให้มีธนาคารกลางเรียกชื่อว่า “ธนาคารแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “ชปท.” และให้เป็นนิติบุคคล

มาตรา 7 ให้ธนาคารตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัดใกล้เคียง และจะตั้งสาขาหรือสำนักงานตัวแทนขึ้น ณ ที่ใดภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้

มาตรา 8 ให้ธนาคารประกอบกิจการอันพึงเป็นงานของธนาคารกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (1) ดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพในด้านราคา
- (2) ดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพแห่งระบบสถาบันการเงิน

ภายใต้วัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง การดำเนินนโยบายของธนาคารพึงสนับสนุนการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาล

มาตรา 9 ภายในขอบวัตถุประสงค์ของธนาคารตามมาตรา 8 ให้ธนาคารมีอำนาจกระทำกิจการดังต่อไปนี้

- (1) การออกธนบัตร
- (2) การกำหนดและดำเนินนโยบายการเงิน
- (3) การดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนภายใต้ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราที่ประกาศกำหนดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา
- (4) การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
- (5) การจัดการและบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศของทางการ
- (6) การเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน
- (7) การกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน
- (8) การกำกับดูแลหรือดำเนินการซึ่งระบบหักบัญชีระหว่างสถาบันการเงินและระบบการ

ชำระเงิน

(9) การเป็นนายธนาคารของรัฐบาล และเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์สินของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานของรัฐ

- (10) ภารกิจอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

อำนาจกระทำกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึง การถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครอง หรือ มีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับ ทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้ด้วย

มาตรา 10 ห้ามมิให้ธนาคารประกอบการค้า พาณิชยกรรม อุตสาหกรรมหรือดำเนินการอื่นใด เพื่อหากำไรกับประชาชนโดยตรง เว้นแต่กิจการดังต่อไปนี้ซึ่งธนาคารกระทำกับรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ สถาบันการเงิน นิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น หรือองค์การระหว่างประเทศ และต้องได้รับอนุมัติจาก คณะกรรมการตามมาตรา 22 (1)

(1) การรับจ้างพิมพ์ธนบัตรต่างประเทศหรือบัตรธนาคารต่างประเทศ พันธบัตร แสตมป์ อากร หรือสิ่งพิมพ์อื่นใดที่จำเป็นต้องมีระบบป้องกันการปลอมแปลง

- (2) การผลิตและขายหมึกพิมพ์ หรืออุปกรณ์อันเกี่ยวเนื่องกับการพิมพ์ตาม (1)

- (3) กิจการอื่นใดนอกจาก (1) และ (2) โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา 11 ห้ามมิให้ธนาคารกระทำการใดซึ่งมิใช่ภารกิจอันพึงเป็นงานธนาคารกลาง ดังต่อไปนี้

(1) ประกอบการค้าหรือมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในกิจการพาณิชย์ อุตสาหกรรมหรือการ ธุระอื่นใด เว้นแต่เป็นการได้มาซึ่งส่วนได้เสียอันเนื่องมาจากการระงับสิทธิเรียกร้องของธนาคาร

(2) ซื้อหรือมีหุ้นในสถาบันการเงินหรือบริษัทใดหรือให้กู้ยืมเงินโดยรับหุ้นเช่นนั้นเป็น ประกัน เว้นแต่การมีหุ้นในโรงพิมพ์ธนบัตรที่ธนาคารได้จัดตั้งขึ้น

(3) ให้กู้ยืมเงินโดยรับจ้างของอสังหาริมทรัพย์หรือรับเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ไว้เป็นประกันโดยประการอื่น หรือถือกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ หรือรับจ้างของอสังหาริมทรัพย์ในการกู้ยืมเงินวันแต่ให้สินเชื่อแก่พนักงานตามมาตรา 70

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของธนาคารตาม (3) หากธนาคารได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ ให้ธนาคารจำหน่ายภายในห้าปีนับแต่วันที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตกเป็นของธนาคาร เว้นแต่เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับประกอบกิจการของธนาคาร หรือสำหรับพนักงานของธนาคาร

มาตรา 12 ธนาคารไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ส่วนที่ 2

ทุนและเงินสำรอง

มาตรา 13 ให้กำหนดทุนประเดิมของธนาคารเป็นจำนวนยี่สิบล้านบาท การเพิ่มหรือลดทุนของธนาคารให้กระทำได้โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ การเพิ่มทุนตามวรรคสองให้ธนาคารได้รับเงินจัดสรรจากเงินงบประมาณแผ่นดินหรือจากแหล่งเงินอื่นใดโดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี แต่จำนวนทุนทั้งสิ้นไม่ว่าในขณะใดขณะหนึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยล้านบาท

มาตรา 14 ทุน เงินและทรัพย์สินอื่นใดของธนาคาร ให้ธนาคารแสดงรายการและจำนวนไว้ในบัญชีดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

(1) บัญชีสำรองธรรมดา เพื่อสะสมกำไรสุทธิตามมาตรา 16 วรรคสอง (1) และหากปีใดมีผลการดำเนินงานขาดทุน ให้ธนาคารนำผลขาดทุนนั้นหักออกจากบัญชีนี้

(2) บัญชีสำรองจากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนของสินทรัพย์และหนี้สินต่างประเทศ เพื่อสะสมกำไรและขาดทุนจากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนสินทรัพย์และหนี้สินต่างประเทศ

(3) บัญชีสำรองจากการตีราคาหลักทรัพย์ต่างประเทศ เพื่อสะสมกำไรและขาดทุนจากการตีราคาหลักทรัพย์ต่างประเทศ

(4) บัญชีสำรองประเภทอื่นตามมาตรา 16 วรรคสอง (2)

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบัญชีของธนาคารตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการตามมาตรา 22 (1) กำหนด

มาตรา 15 ให้ธนาคารบริหารจัดการเงินและสินทรัพย์ตามมาตรา 14 ได้ และต้องดำรงสินทรัพย์อันเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศของทางกายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ให้มีมูลค่าไม่ต่ำกว่ามูลค่าของธนบัตรออกใช้

(1) ทองคำ

(2) เงินตราของประเทศที่รับพันธะ หรือเงินตราต่างประเทศอื่นใดตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

เงินตราตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นเงินฝากในสาขาธนาคารพาณิชย์ไทยในต่างประเทศ สถาบันการเงินต่างประเทศ หรือสถาบันการเงินระหว่างประเทศ

- (3) หลักทรัพย์ต่างประเทศที่จะมีการชำระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศที่ระบุไว้ใน (2)
- (4) ทองคำ สิทธิทรัพย์ต่างประเทศและสิทธิพิเศษถอนเงินในส่วนที่นำส่งสมทบกองทุนการเงิน
- (5) ใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรอง
- (6) ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงิน

การดำรงสินทรัพย์ตามวรรคหนึ่งหากมูลค่าของธนบัตรออกใช้ลดลง มิให้ลดการดำรงสินทรัพย์และมีให้นำเอาสินทรัพย์นั้นออกใช้ เว้นแต่จะเป็นการดำรงไว้หรือการนำไปลงทุนหรือเปลี่ยนแปลงประเภทสินทรัพย์

เมื่อธนาคารดำรงสินทรัพย์ตามวรรคสองเป็นจำนวนสองเท่าของมูลค่าธนบัตรออกใช้จึงให้ธนาคารนำสินทรัพย์ส่วนที่เกินออกใช้ได้

มาตรา 16 ถ้าไรสิทธิจากการดำเนินงานของธนาคารในแต่ละปีภายหลังที่ได้กันเงินไว้แล้วสำหรับหนี้ซึ่งทวงไม่ได้และซึ่งเป็นที่สงสัย การเสื่อมค่าแห่งสินทรัพย์และรายจ่ายที่ธนาคารพึงกันไว้จ่ายตามปกติ ให้ธนาคารนำส่งตามความในมาตรา 8 วรรคสอง (1) และมาตรา 9 วรรคสองแห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2541

ถ้าไรสิทธิส่วนที่เหลือหลังจากการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง ให้กันเงินไว้สำหรับรายการดังต่อไปนี้ตามลำดับ

- (1) เงินสำรองธรรมดาเป็นจำนวนร้อยละสิบห้าแต่เมื่อเงินสำรองธรรมดาสะสมมีจำนวนร้อยละสิบสองแห่งสินทรัพย์ทั้งหมดคณะกรรมการตามมาตรา 22 (1) จะลดจำนวนที่ต้องกันไว้รายปีก็ได้
- (2) เงินสำรองประเภทอื่นเพื่อความประสงค์แต่ละอย่างโดยเฉพาะตามแต่คณะกรรมการตามมาตรา 22 (1) จะตั้งไว้โดยอนุมัติรัฐมนตรี

เมื่อธนาคารได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้วหากมีเงินคงเหลืออยู่อีกให้นำส่งเข้าเป็นรายได้ของแผ่นดิน

มาตรา 17 หากธนาคารมีผลการดำเนินงานขาดทุนในงวดการบัญชีใดให้นำผลขาดทุนนั้นหักออกจากบัญชีสำรองธรรมดาตามมาตรา 14 (1)

ในกรณีที่บัญชีสำรองธรรมดามีไม่พอหักผลขาดทุนตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐบาลช่วยเหลือทางการเงินแก่ธนาคารตามควรแก่กรณี

เมื่อบัญชีสำรองธรรมดามียอดเงินคงเหลือในปีถัดไป ให้ธนาคารคืนเงินตามจำนวนที่ได้รับความช่วยเหลือตามวรรคสองให้แก่กระทรวงการคลัง

มาตรา 18 ถ้าไรและขาดทุนที่เกิดจากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนของสินทรัพย์ และหนี้สินต่างประเทศให้นำเข้าหรือหักออกจากบัญชีสำรองจากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนของสินทรัพย์และหนี้สินต่างประเทศตามมาตรา 14 (2) ตามควรแก่กรณี

หากปีใดบัญชีสำรองจากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนของสินทรัพย์และหนี้สินต่างประเทศมีไม่พอสำหรับหักผลขาดทุนที่เกิดขึ้น ให้ถือว่าผลขาดทุนที่ไม่สามารถหักได้นั้นเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิประจำปีนั้น

มาตรา 19 ถ้าไรและขาดทุนที่เกิดจากการตีราคาหลักทรัพย์ต่างประเทศให้นำเข้าหรือหักออกจากบัญชีสำรองจากการตีราคาหลักทรัพย์ต่างประเทศตามมาตรา 14 (3)

หากปีใดบัญชีสำรองจากการตีราคาหลักทรัพย์ต่างประเทศมีไม่พอหักผลขาดทุนที่เกิดขึ้นได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผลขาดทุนที่ไม่สามารถหักได้นั้นเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิประจำปีนั้น

มาตรา 20 ให้รับโอนสินทรัพย์และหนี้สินจากบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปีและบัญชีสำรองพิเศษตามพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 ที่มีอยู่ในวันที่หมวด 1 ส่วนที่ 2 มีผลใช้บังคับมาเป็นสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคาร และให้ลงบัญชีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการตามมาตรา 22 (1) กำหนด

มาตรา 21 ให้ธนาคารโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังพิจารณาจัดสรรเงินสำรองตามมาตรา 14 (4) ส่งสมทบเข้ากองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นคราว ๆ

หมวด 2

คณะกรรมการและการจัดการ

ส่วนที่ 1

คณะกรรมการ

มาตรา 22 ให้ธนาคารมีคณะกรรมการดังต่อไปนี้ เพื่อบริหารงานตามมาตรา 8 และมาตรา 9

(1) คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งการบริหารงานของธนาคาร ตามหมวด 3

(2) คณะกรรมการนโยบายการเงินมีอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดและดำเนินนโยบายการเงิน ตามหมวด 4 และปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการตาม (1) มอบหมาย

(3) คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงินมีอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดและดำเนินนโยบายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินตามหมวด 5 และปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการ ตาม (1) มอบหมาย

มาตรา 23 นอกจากผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ และพนักงาน ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดเงินเดือน เงินบำเหน็จ และเงินอื่นใดของคณะกรรมการตามมาตรา 22

มาตรา 24 ให้คณะกรรมการตามมาตรา 22 ได้รับค่าทดแทนจากธนาคารสำหรับการใช้จ่ายอันสมควรและความเสียหายอันเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิดของตนเอง

ส่วนที่ 2

การจัดการ

มาตรา 25 ผู้ว่าการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของธนาคารให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของธนาคาร และตามนโยบายหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการตามมาตรา 22 กำหนด

ในกิจการของธนาคารที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้ผู้ว่าการเป็นผู้แทนของธนาคาร

มาตรา 26 อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติงานหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ว่าการหรือรองผู้ว่าการจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งใดหรือ

มติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งนั้นหรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ว่าการหรือรองผู้ว่าการอาจมอบอำนาจให้ผู้ช่วยผู้ว่าการหรือหัวหน้าส่วนงานหรือรองหัวหน้าส่วนงานหรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าปฏิบัติงานแทนได้ ทั้งนี้ การมอบอำนาจให้ทำเป็นหนังสือตามที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการตาม 22 (1)

ในกรณีที่ผู้ว่าการไม่อาจปฏิบัติงานได้ ให้รองผู้ว่าการเป็นผู้รักษาการแทนตามลำดับ ถ้าไม่มีตำแหน่งรองผู้ว่าการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติงานได้ ให้คณะกรรมการตามมาตรา 22 (1) มอบหมายให้ผู้ช่วยผู้ว่าการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของคณะกรรมการตาม 22 (1)

เมื่อมีการมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งหรือการรักษาการแทนตามวรรคสองโดยชอบแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น และจะมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไปไม่ได้ เว้นแต่คณะกรรมการตามมาตรา 22 (1) จะกำหนดข้อบังคับไว้เป็นอย่างอื่น

หมวด 3

คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา 27 ในหมวดนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา 28 คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้ว่าการ เป็นประธาน รองผู้ว่าการไม่เกินจำนวนสามคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน

มาตรา 29 พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและถอดถอนผู้ว่าการและรองผู้ว่าการโดยคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี

ส่วนกรรมการอื่น ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งหรือถอดถอนจากตำแหน่งโดยคำแนะนำของรัฐมนตรี

มาตรา 30 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคารภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา 9 (1) (3) (4) (5) และ (9) อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

(1) การตั้งและการเลิกสาขา หรือสำนักงานตัวแทน

(2) แต่งตั้งและถอดถอนพนักงาน

(3) กำหนดข้อบังคับว่าด้วยอัตราตำแหน่ง เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่ารับรอง เงินตอบแทน หรือเงินอื่นใด

(4) กำหนดข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเรียกประกัน กำหนดอัตราเงินเดือน การเลื่อนเงินเดือน การถอดถอน วินัย การสอบสวน และการลงโทษ สำหรับพนักงาน และลูกจ้าง

(5) กำหนดข้อบังคับว่าด้วยการสงเคราะห์พนักงานและลูกจ้างหรือผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวและครอบครัวของบุคคลนั้น

(6) กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง การเงิน ทรัพย์สินและการบัญชีรวมทั้งการตรวจสอบและสอบบัญชีภายใน

(7) พิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณของธนาคาร

(8) กำกับดูแลและเสนอบัญชีกำไรขาดทุน งบดุลและรายงานประจำปีตามพระราชบัญญัตินี้

(9) กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานหรือดำเนินกิจการอื่นใด

(10) ดำเนินการตามภารกิจอื่นที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 9 (10)

มาตรา 31 ผู้ว่าการ และรองผู้ว่าการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(1) มีสัญชาติไทย

(2) มีคุณวุฒิและประสบการณ์ทางด้านการเงิน การธนาคาร เศรษฐศาสตร์ หรือกฎหมาย ไม่น้อยกว่า 7 ปี

(3) ไม่เป็นพนักงานของธนาคาร

(4) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(5) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(6) ไม่เคยได้รับโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(7) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งได้รับเลือกตั้ง สมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง หรือดำรงตำแหน่งในทางการเมือง

(8) ไม่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือตำแหน่งใดในสถาบันการเงินอื่น เว้นแต่เป็นตำแหน่งที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 32 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี เมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองวาระมิได้

มาตรา 33 การแต่งตั้งกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่งให้นำความในมาตรา 31 (1) (2) (4) (5) (6) (7) และ (8) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี โดยในวาระเริ่มแรกเมื่อครบ 2 ปี ให้กรรมการออกจากตำแหน่งหนึ่งในสองโดยวิธีจับสลาก หากจำนวนที่คำนวณได้มีเศษให้ปัดทิ้งเสีย และให้ถือว่าการออกจากตำแหน่งโดยการจับสลากเป็นการออกจากตำแหน่งตามวาระด้วย

กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคสอง อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ดำเนินการแต่งตั้งใหม่ภายในหกสิบวันในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา 34 นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 32 หรือมาตรา 33 แล้วแต่กรณี ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ และกรรมการ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

- (3) อายุครบ 70 ปีบริบูรณ์
- (4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 31
- (5) ขาดประชุมคณะกรรมการสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (6) ถูกถอดถอนตามมาตรา 35

มาตรา 35 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ หรือกรรมการ อาจถูกถอดถอนจากตำแหน่ง เพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(1) กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายหรือไม่เป็นธรรมต่อบุคคลใด หรือนำไปสู่ความเสียหายต่อเศรษฐกิจหรือสังคมเป็นส่วนรวม

(2) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต

(3) กระทำการโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อธนาคาร

(4) ขาดสมรรถภาพในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่

(5) ประพฤติตนไม่เหมาะสมต่อตำแหน่งหน้าที่

เพื่อรักษาไว้ซึ่งความเป็นกลางของธนาคาร ความในวรรคหนึ่งไม่ให้ใช้บังคับกับกรณีที่เป็น การปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ขอบเขตวัตถุประสงค์ของธนาคารตามมาตรา 8

มาตรา 36 การกำหนดเงินเดือน เงินบำเหน็จ และเงินอื่นใดของผู้ว่าการ และรองผู้ว่าการ ให้นำความในมาตรา 23 และมาตรา 24 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 37 ภายในเวลา 2 ปี นับแต่วันที่พ้นตำแหน่งผู้ว่าการหรือรองผู้ว่าการจะต้องไม่ดำรง ตำแหน่งใดในสถาบันการเงิน

เมื่อผู้ว่าการ และรองผู้ว่าการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งให้ได้รับค่าตอบแทนเป็นราย เดือนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามและไม่เกินกว่าหนึ่งในสองของเงินเดือนที่ได้รับอยู่ขณะพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่ การพ้นจากตำแหน่งนั้นเป็นเพราะเหตุบกพร่องตามมาตรา 34 (4) (5) หรือ (6) แล้วแต่กรณี ให้ผู้ว่าการ หรือรองผู้ว่าการที่พ้นจากตำแหน่งไม่มีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนนั้นจากธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา 38 ผู้ว่าการจะเรียกประชุมคณะกรรมการเมื่อใดก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าเดือนละ หนึ่งครั้ง ในการเรียกประชุมจะต้องแจ้งให้กรรมการทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่จะเป็นกรณี จำเป็นเร่งด่วน

การประชุมตามวรรคหนึ่งต้องมีกรรมการเข้าประชุมไม่น้อยกว่าห้าคนจึงเป็นองค์ประชุม ทั้งนี้ จะมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนไม่ได้

มาตรา 39 การประชุมของคณะกรรมการถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานอาวุโสตามลำดับทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

การลงมติของคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการ ลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 40 เมื่อเข้ารับตำแหน่งและในทุกปีถัดไป ให้ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการและกรรมการ เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ในทางการค้าที่ตนเองหรือสมาชิกในครอบครัวมีอยู่ไม่ว่าจะโดยตรง หรือโดยทางอ้อม ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 41 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ และกรรมการไม่ต้องรับผิดชอบในการใช้จ่ายและการเสียหาย ใด ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ธนาคารในกรณีดังต่อไปนี้ เว้นแต่การใช้จ่ายหรือการเสียหายนั้นได้เกิดขึ้นจากความผิด ของตนโดยการจงใจกระทำหรือละเว้นกระทำหรือโดยการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

- (1) ทรัพย์สินหรือหลักทรัพย์ซึ่งธนาคารได้มาหรือรับไว้ในนามของธนาคารมีค่าไม่เพียงพอ หรือเสื่อมลง หรือกรรมสิทธิ์ไม่สมบูรณ์ บกพร่องหรือเสื่อมลง
- (2) ลูกหนี้ของธนาคารมีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือล้มละลาย หรือทำละเมิด
- (3) กรรมการได้กระทำการใด ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่หรือเกี่ยวกับหน้าที่ตามพระราช

บัญญัตินี้

ส่วนที่ 1

ออกบัตรธนาคาร

มาตรา 42 ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากธนาคารออกและจัดการธนบัตร และบัตรธนาคารใน ราชอาณาจักร รวมตลอดถึงพิมพ์ธนบัตร บัตรธนาคาร และสิ่งพิมพ์อื่น

มาตรา 43 การออกและจัดการบัตรธนาคารตามมาตรา 42 ให้ธนาคารจัดทำโดยมี “ฝ่ายออกบัตรธนาคาร” เป็นเจ้าหน้าที่

มาตรา 44 การออกและจัดการบัตรธนาคารตามมาตรา 43 ให้อยู่ภายใต้บังคับแห่งบท บัญญัติของกฎหมายว่าด้วยเงินตรา และคำว่า “ธนบัตร” ที่ใช้ในกฎหมายดังกล่าว นั้น ให้ถือว่ารวมตลอดถึง “บัตรธนาคาร” ที่ธนาคารออกด้วย

มาตรา 45 บัตรธนาคารของธนาคารนั้น ให้ถือว่าเป็นเงินตราตามความหมายแห่งประมวล กฎหมายอาญา

ส่วนที่ 2

การดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน

มาตรา 46 ให้ธนาคารมีอำนาจหน้าที่ดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนภายใต้ระบบการแลก เปลี่ยนที่ประกาศกำหนดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ธนาคารสามารถดำเนินการ

(1) ซื้อหรือขายเงินปริวรรตต่างประเทศกับสถาบันการเงิน สถาบันการเงินที่มีกฎหมาย เฉพาะจัดตั้งขึ้น หรือสถาบันการเงินต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อหรือขายทันทีหรือล่วงหน้าหรือซื้อ โดยมีสัญญาขายคืน หรือขายโดยมีสัญญาซื้อคืน (Swap)

(2) กุ้ยืมเงินปริวรรตต่างประเทศเพื่อดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน

ส่วนที่ 3

การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

มาตรา 47 ให้ธนาคารมีอำนาจหน้าที่ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ตามที่บัญญัติไว้ใน กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ส่วนที่ 4

การจัดการและบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ

มาตรา 48 ให้ธนาคารมีอำนาจหน้าที่จัดการและบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศของ
ทางการ ซึ่งประกอบด้วย

(1) ทองคำ

(2) เงินตราของประเทศที่รับพันธะหรือเงินตราต่างประเทศอื่นใดที่กำหนดใน
กฎกระทรวง ทั้งนี้ ต้องอยู่ในรูปเงินฝากในสาขาธนาคารพาณิชย์ไทยในต่างประเทศ หรือสถาบันการเงิน
ต่างประเทศ หรือสถาบันการเงินระหว่างประเทศ

(3) หลักทรัพย์ต่างประเทศที่จะมีการชำระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศที่ระบุไว้ใน (2)

(4) ทองคำ สินทรัพย์ต่างประเทศ และสิทธิพิเศษถอนเงิน ทั้งนี้ ที่นำส่งสมทบกองทุน
การเงิน

(4) ใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรอง ทั้งนี้ ในการออกใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรองให้เป็นไป
ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(6) ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงิน ทั้งนี้ ในการออกและถอนใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงิน
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(7) ทรัพย์สินต่างประเทศอื่นที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 49 ให้ธนาคารมีอำนาจจัดการทรัพย์สินตามมาตรา 48 เพื่อนำมาและรักษาไว้ซึ่ง
ผลประโยชน์ของชาติ และการดำเนินนโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน ตามมาตรา 46 โดยมีอำนาจ
หน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ฝากทองคำอย่างสังกะทรัพย์แก่สถาบันการเงิน สถาบันการเงินต่างประเทศ หรือ
สถาบันการเงินระหว่างประเทศ

(2) ซื้อหรือขายทันที ซื้อหรือขายล่วงหน้า (Future Contract) ซื้อหรือขายสิทธิล่วงหน้า
(Option) หรือซื้อหรือขายโดยมีสัญญาขายคืนหรือซื้อคืน (Repurchase or Swap) เงินสำรองระหว่าง
ประเทศของทางการ กับสถาบันการเงินต่างประเทศ และสถาบันการเงินระหว่างประเทศ

(3) ฝากเงินตราต่างประเทศที่ระบุไว้ในมาตรา 48 (2) กับสาขาธนาคารพาณิชย์ไทย
ในต่างประเทศ สถาบันการเงินต่างประเทศ หรือสถาบันการเงินระหว่างประเทศ

(4) จัดสถาบันการเงินหรือสถาบันการเงินต่างประเทศบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ
ของทางการ หรือดำเนินการแทนตาม (1) ถึง (3) ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 50 ให้ธนาคารรายงานฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศของทางการ ทั้งในฐานะรวม
และสุทธิตลอดจนประมาณการฐานะล่วงหน้าให้รัฐมนตรีเพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ เป็นประจำ
ทุกเดือน

หากฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศของทางการสุทธิต่ำกว่าระดับที่จำเป็นต่อการรักษา
เสถียรภาพการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน ให้รายงานต่อรัฐมนตรี เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการแก้ไข
โดยคำแนะนำของธนาคาร และให้รัฐมนตรีรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ส่วนที่ 5

การเป็นนายธนาคารของรัฐบาลและนายทะเบียนหลักทรัพย์ของรัฐบาล

มาตรา 51 ให้ธนาคารเป็นนายธนาคารของรัฐบาล และมีอำนาจกระทำการ ดังต่อไปนี้

(1) รับเงินเพื่อเข้าบัญชีฝากของกระทรวงการคลัง และจ่ายเงินจำนวนต่าง ๆ ไม่เกินจำนวน
ลัทธิของบัญชีนั้นโดยกระทรวงการคลังไม่ต้องจ่ายเงินเป็นค่ารักษาสัญชีที่กล่าวแล้ว และธนาคารไม่ต้องจ่าย
ดอกเบี้ยตามบัญชีฝากให้แก่กระทรวงการคลัง

(2) รับรักษาเงิน หลักทรัพย์ และของมีค่าอย่างอื่น และเก็บผลประโยชน์แห่งหลักทรัพย์
ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นต้นเงินหรือดอกเบี้ย เพื่อประโยชน์ของรัฐบาล

(3) แลกเปลี่ยนเงิน ส่งเงินไปต่างประเทศ และกิจการธนาคารบรรดาที่เป็นของรัฐบาล
และมีหน้าที่ออกและจัดการเงินกู้สำหรับรัฐบาลและองค์การสาธารณะ โดยมีข้อสัญญาและเงื่อนไข
ตามแต่จะได้ตกลงกัน

มาตรา 52 ให้ธนาคารเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์ของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจหรือหน่วย
งานของรัฐ สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น และมีอำนาจกระทำการเป็นตัวแทนของรัฐบาล
ในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) ออกและขายหลักทรัพย์ของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะ
จัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานของรัฐ โดยทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์นั้นด้วย

(2) จ่ายเงินต้นและดอกเบี้ยตามเงื่อนไขของหลักทรัพย์ตาม (1)

(3) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวข้องเนื่องกับอำนาจหน้าที่ ตาม (1) และ (2)

หลักทรัพย์ของรัฐบาลตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงหลักทรัพย์ที่รัฐบาลค้ำประกัน
ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด 4

คณะกรรมการนโยบายการเงิน

และการกำหนดและดำเนินนโยบายการเงิน

มาตรา 53 ในหมวดนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการเงิน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการนโยบายการเงิน

มาตรา 54 คณะกรรมการนโยบายการเงิน ประกอบด้วย ผู้ว่าการ เป็นประธาน รองผู้ว่าการ
คนที่หนึ่ง และรองผู้ว่าการคนที่สอง เป็นรองประธานตามลำดับ และกรรมการอื่นที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง
อีกหกคน เป็นกรรมการ

กรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้าน
เศรษฐศาสตร์ การเงินการคลัง หรือการธนาคารเป็นอย่างดีและกรรมการสองคนต้องเป็นพนักงาน

การแต่งตั้งกรรมการอื่นที่ไม่ใช่พนักงานให้ในความในมาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 38 มาตรา 39 มาตรา 40 และมาตรา 41 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 55 ให้ผู้ว่าการเปิดเผยรายงานการประชุมคณะกรรมการและส่งรายงานการประชุมดังกล่าวให้รัฐมนตรีเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นสุดการประชุม

มาตรา 56 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคารภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา 9 (2) ว่าด้วยการกำหนดและดำเนินนโยบายการเงิน

มาตรา 57 ให้คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายของนโยบายการเงิน ตามมาตรา 8 (1) ทุกปี การกำหนดเป้าหมายของนโยบายการเงินตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้กระทรวงการคลังลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 58 ให้ธนาคารดำเนินนโยบายการเงิน ตามที่คณะกรรมการกำหนด และให้มีอำนาจกระทำการ ดังต่อไปนี้

- (1) รับเงินฝากประจำหรือกระแสรายวันโดยจ่ายหรือไม่จ่ายดอกเบี้ย
- (2) ซื้อโดยมีสัญญาขายคืนหรือขายโดยมีสัญญาซื้อคืน (Swap) ปริวรรตเงินตราต่างประเทศ กับสถาบันการเงิน สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น หรือสถาบันการเงินต่างประเทศ
- (3) กู้ยืมโดยวิธีออกตั๋วเงินที่กำหนดระยะเวลาใช้เงิน พันธบัตร หรือตราสารอื่นใด หรือการกู้ยืมเงินและการให้ประกันเงินกู้ยืมนั้น
- (4) ซื้อหรือขายทันที หรือล่วงหน้า หรือซื้อโดยมีสัญญาขายคืน หรือขายโดยมีสัญญาซื้อคืนในตลาดรอง (Open Market Operation) ซึ่งหลักทรัพย์ดังต่อไปนี้
  - (ก) หลักทรัพย์ของรัฐบาลไทย
  - (ข) หุ้นกู้ พันธบัตร หรือตราสารอื่นใด ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด
  - (ค) ตั๋วเงิน พันธบัตร หรือตราสารอื่นใดที่ธนาคารเป็นผู้ออก
- (5) กำหนดให้สถาบันการเงินดำรงเงินฝากไว้ที่ธนาคาร ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินนโยบายการเงินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ธนาคารมีอำนาจสั่งให้สถาบันการเงินส่งรายงานที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ภาระผูกพันตามที่ธนาคารจะกำหนดก็ได้ และเมื่อได้รับคำสั่งจากผู้ว่าการแล้ว ให้สถาบันการเงินชี้แจงเพื่ออธิบายหรือขยายความในรายงานโดยไม่ชักช้า

(6) ขายและจำหน่ายเป็นตั๋วเงินซึ่งทรัพย์สินทั้งปวงไม่ว่าจะเป็นสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ซึ่งตกเข้ามาอยู่ในครอบครองของธนาคารไม่ว่าโดยทางใดเป็นการระงับสิทธิเรียกร้องใด ๆ ของธนาคารทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

(7) ดำเนินการอื่นใด ที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินนโยบายการเงิน

มาตรา 59 ธนาคารอาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยทางการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 60 ห้ามมิให้ธนาคารให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่รัฐบาล เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ ให้ธนาคารโดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ให้กู้ยืมเงินแก่กระทรวงการคลัง โดยการซื้อตราสารหนี้ตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (1) กระทรวงการคลังโดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี กู้ยืมเงินเพื่อรายจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (2) ต้องชำระคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันทำสัญญากู้
- (3) อัตราดอกเบี้ยต้องไม่เกินกว่าอัตราตลาด

หมวด 5

คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน

มาตรา 61 ในหมวดนี้

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการนโยบายสถาบันการเงิน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน

มาตรา 62 คณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้ว่าการเป็นประธาน และกรรมการที่คณะกรรมการตามมาตรา 22 (1) แต่งตั้งอีกแปดคน เป็นกรรมการ

กรรมการที่คณะกรรมการตามมาตรา 22 (1) แต่งตั้งตามวรรคหนึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านเศรษฐศาสตร์ การเงินการคลัง การธนาคาร หรือกฎหมายเป็นอย่างดีและเป็นพนักงาน ไม่น้อยกว่าสี่คน

การแต่งตั้งกรรมการอื่นที่ไม่ใช่พนักงานให้คำแนะนำในมาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 38 มาตรา 39 มาตรา 40 และมาตรา 41 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ 1

นายธนาคารของสถาบันการเงิน

มาตรา 63 ให้ธนาคารเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน และให้ธนาคารมีอำนาจกระทำกิจการ ดังต่อไปนี้

- (1) รับเงินฝากประจำหรือกระแสรายวันโดยจ่ายหรือไม่จ่ายดอกเบี้ย
- (2) ให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินเพื่อการเสริมสภาพคล่องมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินหกเดือน โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(ก) เป็นการให้กู้ยืมระยะสั้นให้สถาบันการเงินที่มีฐานะและการดำเนินการที่มั่นคง

(ข) มีสินทรัพย์หลักประกันชั้นหนึ่ง

(ค) เรียกให้ชำระดอกเบี้ยในอัตราไม่ต่ำกว่าราคาดตลาดตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่

คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงินกำหนด

หากสินทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักประกันชั้นหนึ่งตามวรรคหนึ่งเป็นหลักทรัพย์ที่ธนาคารซื้อจากสถาบันการเงิน โดยมีสัญญาขายคืนสถาบันการเงินนั้น ให้ถือว่าเป็นการให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินนั้นด้วย

(3) รับรักษาเงิน หลักทรัพย์ และของมีค่าอย่างอื่น และการเก็บผลประโยชน์แห่งหลักทรัพย์นั้น ไม่ว่าจะป็นต้นเงินหรือดอกเบี้ย

(4) ขายและจำหน่ายเป็นตัวแทนเงินซึ่งทรัพย์สินทั้งปวงไม่ว่าจะเป็นสังหาริมทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ซึ่งตกเข้ามาอยู่ในครอบครองของธนาคารไม่ว่าโดยทางใดเป็นการระงับสิทธิเรียกร้องใด ๆ ของธนาคารทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

มาตรา 64 สินทรัพย์หลักประกันชั้นหนึ่งตามมาตรา 63 ประกอบด้วย

- (1) หลักทรัพย์ของรัฐบาล หรือหลักทรัพย์ที่รัฐบาลรับประกันเงินและดอกเบี้ย
- (2) ทองคำ เงิน หรือเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในทองคำหรือเงิน
- (3) หลักทรัพย์ของรัฐบาลต่างประเทศ
- (4) หุ้ญกู้ พันธบัตร หรือตราสารอื่นใด ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการตามมาตรา 22 (2) กำหนด
- (5) ตัวเงิน พันธบัตร หรือตราสารอื่นใดที่ธนาคารเป็นผู้ออก

มาตรา 65 ภายใต้บังคับมาตรา 63 ธนาคารอาจให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินที่ประสบหรือกำลังจะประสบวิกฤติการณ์ทางการเงินอันอาจมีผลกระทบกระเทือนอย่างร้ายแรงต่อระบบการเงินเป็นส่วนรวมได้ ในกรณีที่รัฐบาลค้ำประกันเงินให้กู้ยืม

การให้กู้ยืมเงินตามวรรคหนึ่ง ให้นำหุ้นหรือทรัพย์สินของสถาบันการเงินหรือบริษัทอื่นใดเป็นประกันก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ส่วนที่ 2

การกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน

มาตรา 66 ให้ธนาคารมีอำนาจกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

ส่วนที่ 3

การกำกับดูแลหรือดำเนินการซึ่งระบบหักบัญชีระหว่างสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน

มาตรา 67 ธนาคารมีอำนาจที่จะดำเนินการซึ่งระบบการหักบัญชีระหว่างสถาบันการเงินและระบบการชำระเงินโดยเป็นผู้ตั้งระบบและบริหารจัดการเอง หรือจะกำกับดูแลและให้การสนับสนุนสถาบันการเงินในการจัดตั้งระบบและบริหารจัดการระบบการหักบัญชีระหว่างสถาบันการเงินและระบบการชำระเงินก็ได้ ทั้งนี้ ธนาคารโดยคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ที่จะออกระเบียบและกฎเกณฑ์เพื่อให้ระบบการหักบัญชีระหว่างสถาบันการเงินและระบบการชำระเงินเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเพื่อมิให้การดำเนินการดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบการเงินเป็นส่วนรวม

การบริหารจัดการระบบตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 68 เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ระบบการเงินและเพื่อให้ระบบการหักบัญชีระหว่างสถาบันการเงินเป็นไปโดยเรียบร้อย ให้ธนาคารจัดตั้งระบบการหักบัญชีระหว่างสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน

มาตรา 69 ในการดำเนินการซึ่งระบบการหักบัญชีระหว่างสถาบันการเงินตามมาตรา 68 หากธนาคารต้องให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงิน ให้ธนาคารถือปฏิบัติตามมาตรา 63 (2) เว้นแต่การให้กู้ยืมเงินที่เป็นการให้สภาพคล่องระหว่างวัน ธนาคารจะเรียกดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนหรือไม่ก็ได้

หมวด 6

การคุ้มครองธนาคาร

มาตรา 70 ห้ามมิให้พนักงานเป็นลูกจ้างในสถาบันการเงินใด หรือรับสินเชื่จากสถาบันการเงินอื่นนอกจากเป็นสินเชื่อจากธนาคาร เว้นแต่จะมีข้อบังคับธนาคารกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 71 ห้ามมิให้ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ กรรมการและพนักงานกระทำการใด ๆ ขัดหรือแย้งกับตำแหน่งหน้าที่ของตน หรือรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น จากบุคคลใดที่มีหน้าที่หรือธุรกิจเกี่ยวข้องกับธนาคาร เว้นแต่จะเป็นสิ่งของเล็กน้อยซึ่งให้กันตามประเพณี

สิ่งของเล็กน้อยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 72 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ กรรมการตามมาตรา 22 หรือพนักงาน หากมีส่วนได้เสียในเรื่องใดที่ตนเองเป็นผู้พิจารณาให้ผู้มีส่วนได้เสียนั้น ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียดังกล่าวต่อคณะกรรมการตามมาตรา 22 (1) หรือ (2) หรือ (3) แล้วแต่กรณี และห้ามมิให้พิจารณาในเรื่องนั้นจนกว่าจะได้รับคำชี้ขาดจากคณะกรรมการนั้น และให้ผู้มีส่วนได้เสียปฏิบัติตามคำชี้ขาดนั้นทันที

หมวด 7

การบัญชี การสอบและตรวจบัญชี และรายงานกิจการ

มาตรา 73 การบัญชีของธนาคารให้จัดทำตามหลักสากลตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการตามมาตรา 22 (1) กำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของธนาคาร ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการตามมาตรา 22 (1) ทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน และบัญชี ซึ่งมีได้เป็นพนักงานอย่างน้อยหนึ่งคน ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ และให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตามมาตรา 22 (1)

มาตรา 74 ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจและหน้าที่สอบบัญชีแสดงกิจการทั้งหลายซึ่งเกี่ยวกับการดำเนินงานและฐานะการเงินของธนาคารและเสนอรายงานผลการสอบบัญชีต่อรัฐมนตรี เพื่อเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีแต่ละปี

มาตรา 75 ปีการเงินของธนาคารให้เป็นไปตามปีปฏิทิน

มาตรา 76 ให้ธนาคารเสนอรายงานฐานะการเงินประจำปีต่อสภาของธนาคาร ต่อรัฐมนตรีเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 77 ภายในเวลาสามเดือนหลังจากวันสิ้นปีการเงินทุกปี ให้ธนาคารเสนองบดุล และบัญชีกำไรขาดทุนตามที่เป็นอยู่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม ปีก่อนซึ่งมีลายมือชื่อผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ และหัวหน้าพนักงานบัญชีของธนาคาร และผู้สอบบัญชีได้รับรองแล้ว ทั้งในขณะเดียวกัน ให้เสนอรายงานของคณะกรรมการตามมาตรา 22 (1) แสดงว่าภายในรอบปีนั้นการทำงานของธนาคารได้ดำเนินการเป็นประการใดต่อรัฐมนตรีเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 78 ให้ธนาคารแถลงนโยบายการเงิน แนวทางการดำเนินงาน การประเมินผลการดำเนินงานในรอบหกเดือนที่ผ่านมาต่อคณะรัฐมนตรี และคณะกรรมการตามที่รัฐสภามอบหมายทุก ๆ หกเดือน

หมวด 8 การกำกับโดยทั่วไป

มาตรา 79 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคาร

มาตรา 80 บรรดาเรื่องที่ต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

มาตรา 81 ในกรณีที่ธนาคารเห็นว่ามิใช่สถานการณ์หรือเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างอยู่ในลักษณะอันอาจทำให้มีผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินหรือระบบสถาบันการเงิน ให้ธนาคารรายงานให้รัฐมนตรีทราบโดยมิชักช้า ในกรณีนี้ ให้ธนาคารประเมินผลที่จะทำให้เกิดความเสียหายหรือกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินหรือระบบสถาบันการเงิน และให้เสนอแนะแนวทางการแก้ไขด้วย ทั้งนี้ รัฐมนตรีอาจพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรก็ได้

หมวด 9 บทเบ็ดเสร็จ

มาตรา 82 ให้ธนาคารได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรและให้บัตรธนาคารที่ธนาคารออกได้รับยกเว้นจากอากรแสตมป์

มาตรา 83 มิให้นำกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในส่วนที่เกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชย และการจ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์มาใช้บังคับกับผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ กรรมการ พนักงานและลูกจ้างของธนาคาร

มาตรา 84 ทรัพย์สินของธนาคารไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา 85 ให้ธนาคารเป็นผู้ทรงบุริมสิทธิพิเศษเป็นอันดับแรกเหนือเงิน หลักทรัพย์ และทรัพย์สินทั้งปวงของสถาบันการเงินที่อยู่ในความครอบครองของธนาคาร สำหรับหนี้ที่สถาบันการเงินมีต่อธนาคาร

หมวด 10
บทกำหนดโทษ

มาตรา 86 ห้ามมิให้บุคคลใดนอกจากธนาคาร ใช้คำว่า “ชาติ” “รัฐ” “ประเทศไทย” หรือ “กลาง” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเดียวกัน เป็นส่วนหนึ่งของชื่อหรือคำแสดงชื่อธนาคาร ผู้ใดฝ่าฝืน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา 87 สถาบันการเงินใดฝ่าฝืนมาตรา 58 (5) มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทและปรับอีกไม่เกินวันละสามพันบาท ตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา 88 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ กรรมการ หรือพนักงานมีหน้าที่ ชื่อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใด เบียดบังทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือของผู้อื่นโดยทุจริต หรือโดยยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์สินนั้นเสียต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปีหรือจำคุกตลอดชีวิต หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 89 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ กรรมการ หรือพนักงานใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ข่มขืนหรือจู่ใจ เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 90 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ กรรมการ หรือพนักงานเรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 91 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ กรรมการ หรือพนักงานกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งตนได้เรียก รับหรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานในหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 92 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ กรรมการ หรือพนักงานมีหน้าที่ ชื่อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใด ๆ ใช้อำนาจในหน้าที่โดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่องค์กรการ บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 93 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ กรรมการ หรือพนักงานมีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด เข้ามีส่วนได้เสีย เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเนื่องด้วยกิจการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา 94 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ กรรมการ หรือพนักงานมีหน้าที่จ่ายทรัพย์สิน จ่ายทรัพย์สินนั้นเกินกว่าที่ควรจ่าย เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 95 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ กรรมการ หรือพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 96 ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ กรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของธนาคารที่ล่วงรู้กิจการของธนาคารอื่นเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย หรือเป็นกิจการที่คณะกรรมการมีมติสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ความในวรรคหนึ่ง มิให้นำมาใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณี ดังต่อไปนี้

- (1) การเปิดเผยตามหน้าที่
- (2) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี
- (3) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของสถาบันการเงิน
- (4) การเปิดเผยโดยได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูล

มาตรา 97 ผู้ใดนอกจากบุคคลตามมาตรา 96 รู้หรืออาจรู้ความลับเกี่ยวกับการดำเนินการของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้กระทำความผิดใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับดังกล่าวในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย

บทเฉพาะกาล

มาตรา 98 ให้ยกเลิกทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดจัดสรรทุนสำรองเงินตราเกินจำนวนธนบัตรออกใช้ พ.ศ. 2498 และให้มีการชำระบัญชี

การชำระบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีและให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชี มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ผู้ชำระบัญชีได้รับเงินค่าตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด

ค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนในการชำระบัญชีตามวรรคสอง ให้จ่ายจากทรัพย์สินของทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

มาตรา 99 เมื่อผู้ชำระบัญชีได้ดำเนินการชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้วให้ผู้ชำระบัญชีรายงานการชำระบัญชีต่อรัฐมนตรีเพื่อย้อนุมัติและเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ถือว่าวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นวันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชี และวันยุบเลิกทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

บรรดาทรัพย์สินของทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่คงเหลืออยู่ให้ตกเป็นของแผ่นดินภายหลังวันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชี

ให้ผู้ชำระบัญชีมอบสมุด บัญชี และเอกสารทั้งหมดให้แก่ธนาคารภายในสิบสี่วันนับแต่วันถึงที่สุดแห่งการชำระบัญชี และให้ธนาคารเก็บรักษาไว้สิบปีนับแต่วันดังกล่าว

มาตรา 100 มิให้นำบทบัญญัติตามมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับผู้ว่าการ และรองผู้ว่าการ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นำความในมาตรา 19 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 101 ให้ธนาคารมีอำนาจในการซื้อ ขาย และรับช่วงซื้อลดตั๋วแลกเงินและตั๋วสัญญา
ใช้เงินที่เกิดจากการค้าหรือการพาณิชย์อันสุจริต การอุตสาหกรรม การกลสิกรรม การเลี้ยงสัตว์ การทำป่าไม้
การประมง การทำเหมืองแร่ การทำนาเกลือ หรือการสาวไหมอันสุจริตตามกฎหมายว่าด้วยธนาคาร
แห่งประเทศไทยต่อไปได้ จนกว่าระยะเวลาตามข้อตกลงที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ทำไว้จะสิ้นสุด
แต่จะต้องไม่เกินกว่า 5 ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 เพื่อโอนบรรดาสินทรัพย์และหนี้สินในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษไปเป็นสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารแห่งประเทศไทย และแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน (ร่างมาตรา 8 และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 4 มาตรา 16 วรรคหนึ่ง (2) มาตรา 22 มาตรา 23 วรรคสอง และยกเลิกหมวด 3 ทุนสำรองเงินตรา มาตรา 26 มาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 29 มาตรา 30 มาตรา 31 มาตรา 32 มาตรา 33 และมาตรา 34)

เหตุผล

โดยที่มีความจำเป็นต้องให้การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินต่างประเทศทั้งหมดของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นไปอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อแก้ไขวิกฤตการณ์ดุลการชำระเงินของประเทศและเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนและผู้ลงทุนต่างประเทศ สมควรโอนบรรดาสินทรัพย์และหนี้สินในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยเงินตราไปรวมเข้ากับสินทรัพย์และหนี้สินอื่น ๆ ที่เป็นของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเงินตรา

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา 2 พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรอง” “หลักทรัพย์ต่างประเทศ” “เงินตราที่พึงเปลี่ยนได้” และ “ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงิน” ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2536

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความใน (2) ของวรรคหนึ่ง ของมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(2) สินทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีค่าเท่ากันและกำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพของธนบัตรตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย”

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 22 บรรดาธนบัตรที่ตกเป็นเงินที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกฎหมายตามความในมาตรา 21 ซึ่งมีได้นำมาแลกเปลี่ยนกับธนบัตรอื่นภายในเวลาที่กำหนดให้นำมาแลกเปลี่ยนได้ ให้ถือว่าเป็นธนบัตรที่ถอนคืนแล้วจากธนบัตรออกใช้”

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2516 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เงินตราต่างประเทศที่กำหนดโดยกฎกระทรวงนั้น ต้องเป็นเงินตราต่างประเทศที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถดำรงไว้เพื่อเสถียรภาพของธนบัตร”

มาตรา 7 ให้ยกเลิกหมวด 3 ทูลสำรองเงินตรา มาตรา 26 มาตรา 27 มาตรา 28
มาตรา 29 มาตรา 30 มาตรา 31 มาตรา 32 มาตรา 33 และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติ
เงินตรา พ.ศ. 2501

มาตรา 8 ให้โอนบรรดาสินทรัพย์และหนี้สินในบัญชีทูลสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์
ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับไปเป็นสินทรัพย์และหนี้สิน
ของธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา 9 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงิน
และธนาคารระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงิน
และธนาคารระหว่างประเทศ

เหตุผล

เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเงินตรา โดยโอนบรรดาสินทรัพย์และหนี้สิน
ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษ ไปรวมเข้ากับสินทรัพย์และ
หนี้สินอื่นของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย และยกเลิกบัญชี
ทุนสำรองเงินตรา ไปเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศของทางการ ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย
ไทย ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย
ว่าด้วยเงินตรา และกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศ

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2543 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา 5 ฉ แห่งพระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับกองทุนการเงินและธนาคารระหว่างประเทศ พ.ศ. 2494 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ในกรณีที่ประเทศไทยมีสิทธิซื้อส่วนสำรองได้เป็นจำนวนเท่าใดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจออกไปสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรองไม่เกินจำนวนนั้นเพื่อเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศของทางการตามความจำเป็นได้ ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย"

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับ
สิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับ
สิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

เหตุผล

เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเงินตรา โดยโอนบรรดาสินทรัพย์และหนี้สิน
ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษ ไปรวมเข้ากับสินทรัพย์และ
หนี้สินอื่นของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย และยกเลิกบัญชี
ทุนสำรองเงินตรา ไปเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศของทางการ ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่ง
ประเทศไทย ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายว่าด้วยเงินตรา และกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย พร้อมทั้งยกเลิกบทบัญญัติ
บางประการที่ไม่จำเป็น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับ
สิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติ
บางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติ
บางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2543 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการ
ปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ พ.ศ. 2514 และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“ให้ธนาคารออกไปสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงินได้เป็นคราว ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคาร
แห่งประเทศไทย”

มาตรา 4 ให้ยกเลิกมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติ
บางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ พ.ศ. 2514

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์
พ.ศ. ....

หลักการ

1. ยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์
2. ให้มีกฎหมายว่าด้วยธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ โดยรวมกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์เข้าด้วยกัน

เหตุผล

โดยที่มีความจำเป็นต้องรวมกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์เข้าด้วยกัน เพื่อให้การกำกับดูแลธุรกิจของสถาบันการเงินทั้งสามประเภทอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน และจำเป็นต้องแก้ไขมาตรการต่าง ๆ ที่ใช้ในการกำกับดูแลสถาบันการเงินเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนและสถาบันการเงินทั้งระบบ รวมทั้งกำหนดหน้าที่ของผู้บริหารและผู้สอบบัญชีของสถาบันการเงินให้ชัดเจนและสามารถใช้เป็นมาตรการสำหรับป้องกันการบริหารงานที่ผิดพลาดและการทุจริต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

- ร่าง -

พระราชบัญญัติ

ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ....

ให้ไว้ ณ วันที่.....

เป็นปีที่ .... ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน และธุรกิจ
เครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ....

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน และธุรกิจ
เครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ....

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505
- (2) พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2522
- (3) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 พ.ศ.2528
- (4) พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2535
- (5) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2540
- (6) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2540
- (7) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2541
- (8) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิต-ฟองซิเอร์ พ.ศ.2522
- (9) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ.2522 พ.ศ.2526
- (10) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ-หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ.2522 (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2528
- (11) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิต-ฟองซิเอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535
- (12) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิต-ฟองซิเอร์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2535
- (13) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ-หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ.2522 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2540
- (14) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ-หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ.2522 (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2540
- (15) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ-หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ.2522 (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2541

มาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิ ทรัพย์สิน
ของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ตลอดจนสิทธิและเสรีภาพของ
พนักงานขององค์กรของรัฐ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 35 วรรคสอง มาตรา 48 มาตรา 50
วรรคสอง และมาตรา 64 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา 5 ในกรณีที่บุคคลใดไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือนุคคลธรรมดาประกอบกิจการในการ
รับฝากเงินหรือให้สินเชื่อหรือให้เช่าทรัพย์สินอย่างลึกลับหรือให้ประกันไม่ว่าจะอยู่ในรูปของการ
ประกันด้วยบุคคลหรือด้วยทรัพย์สิน หากกิจการนั้นมีลักษณะที่กระทบกระเทือนถึงความปลอดภัย หรือ
ผาสุกของประชาชนแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้
บุคคลหรือกิจการนั้นอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว
อาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำกับดูแลบุคคลหรือกิจการนั้น ๆ ด้วยก็ได้

มาตรา 6 ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาแก้ไขเพิ่มเติมภาคผนวกท้าย
พระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา 7 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1

บททั่วไป

ส่วนที่ 1

ประเภทสถาบันการเงิน

มาตรา 8 “สถาบันการเงิน” ได้แก่

- (1) ธนาคารพาณิชย์
- (2) บริษัทเงินทุน
- (3) บริษัทเครดิตฟองซิเอร์

มาตรา 9 “ธนาคารพาณิชย์” หมายความว่า บริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ
ธนาคารพาณิชย์และหมายความรวมถึงสาขาของบริษัทต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ
ธนาคารพาณิชย์ด้วย

มาตรา 10 “บริษัทเงินทุน” หมายความว่า บริษัทมหาชนจำกัดหรือบริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุนและหมายความรวมถึงสาขาของบริษัทต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุนด้วย

มาตรา 11 “บริษัทเครดิตฟองซิเอร์” หมายความว่า บริษัทมหาชนจำกัดหรือบริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์และหมายความรวมถึงสาขาของบริษัทต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ด้วย

ส่วนที่ 2 ประเภทธุรกิจทางการเงิน

มาตรา 12 “ธุรกิจธนาคารพาณิชย์” หมายความว่า การประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงิน หรือรับเงินจากประชาชนที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ และใช้ประโยชน์เงินนั้นในทางหนึ่งหรือหลายทาง เช่น (1) ให้สินเชื่อ (2) ซื้อขายตั๋วแลกเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด (3) ซื้อขายเงินปรีวรรตต่างประเทศ

มาตรา 13 นอกจากธุรกิจธนาคารพาณิชย์แล้ว ธนาคารพาณิชย์อาจจะทำธุรกิจที่เกี่ยวกับหรือเนื่องจากธุรกิจธนาคารพาณิชย์ หรือธุรกิจอันเป็นประเพณีที่ธนาคารพาณิชย์พึงกระทำ เช่น การเรียกเก็บเงินตามตั๋วเงิน การรับอาวัลตั๋วเงิน การรับรองตั๋วเงิน การออกเช็คเดอรัออฟเครดิต การค้าประกัน หรือธุรกิจทำนองเดียวกันด้วยก็ได้ เฉพาะแต่เมื่อได้รับอนุญาตเป็นการทั่วไปจากธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว แต่จะประกอบการค้าหรือธุรกิจอื่นใดมิได้

การอนุญาตตามมาตรานี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ธุรกิจอื่นที่ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตเป็นการทั่วไป ณ วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ปรากฏตามภาคผนวก 1 ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 14 “การให้สินเชื่อ” หมายความว่า ให้กู้ยืมเงิน ซื้อ ซื้อลด รับช่วงซื้อลดตั๋วเงินเป็นเจ้าหนี้เนื่องจากได้จ่ายหรือสั่งให้จ่ายเงินเพื่อประโยชน์ของผู้เคยค้าหรือเป็นเจ้าหนี้เนื่องจากได้จ่ายเงินตามภาระผูกพันตามเช็คเดอรัออฟเครดิต หรือภาระผูกพันอื่น

มาตรา 15 “ธุรกิจเงินทุน” หมายความว่า การประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงิน หรือรับเงินจากประชาชนที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนด โดยวิธีออกตั๋วสัญญาใช้เงิน

หรือบัตรเงินฝากให้ผู้ฝากเงินถือเอาไว้ และใช้ประโยชน์จากเงินนั้นในทางใดทางหนึ่งหรือหลายทาง เช่น (1) ให้สินเชื่อ (2) ซื้อขายตัวแลกเปลี่ยนหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด

นอกจากธุรกิจเงินทุนตามวรรคหนึ่งแล้ว บริษัทเงินทุนจะประกอบการค้าหรือธุรกิจอื่นใด มิได้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นการทั่วไปจากธนาคารแห่งประเทศไทย

ธุรกิจอื่นที่ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตเป็นการทั่วไป ณ วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ปรากฏตามภาคผนวก 2 ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 16 “ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์” หมายความว่า การประกอบธุรกิจเป็นการค้าปลีกอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(1) การให้กู้ยืมเงินโดยวิธีรับจำนองอสังหาริมทรัพย์

(2) การรับซื้ออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญาขายฝาก

นอกจากธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ตามวรรคหนึ่งแล้ว บริษัทเครดิตฟองซิเอร์จะประกอบการค้า หรือธุรกิจอื่นใดมิได้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นการทั่วไปจากธนาคารแห่งประเทศไทย

ห้ามมิให้บริษัทเครดิตฟองซิเอร์รับฝากเงินหรือรับเงินจากประชาชน เว้นแต่การออกหุ้นกู้ และการกู้ยืมเงินที่มีกำหนดระยะเวลาชำระคืน ซึ่งมีหลักเกณฑ์ ระยะเวลา และวิธีการเกี่ยวกับการกู้ยืม การชำระคืน และวงเงินขึ้นต่ำตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด การกำหนดดังกล่าวให้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ที่ได้รับอนุญาตแล้ว ณ วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับปรากฏ ตามภาคผนวก 3 ท้ายพระราชบัญญัตินี้

ธุรกิจอื่นที่ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตเป็นการทั่วไป ณ วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้ บังคับ ปรากฏตามภาคผนวก 3 ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 17 ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติเกี่ยวกับการรับฝากเงิน การรับเงินจากประชาชน การให้สินเชื่อ การกู้ยืมเงิน การก่อภาระผูกพัน หรือการซื้อขายตัวแลกเปลี่ยน หรือตราสารเปลี่ยนมือ อื่นใดได้

การกำหนดตามวรรคหนึ่งจะกำหนดตามประเภทของเงินฝากหรือเงินกู้ยืม ประเภท ของบุคคล ประเภทของเอกสารการรับฝากเงิน หรือการกู้ยืมเงิน หรือประเภทของตราสารก็ได้

มาตรา 18 ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจดังกล่าวได้ตามพระราชบัญญัตินี้

การระดมเงินจากประชาชนโดยการออกขายหรือจำหน่ายหลักทรัพย์ที่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์นั้น ไม่ถือว่าเป็นการรับฝากเงินหรือรับเงินจากประชาชนที่ต้องจ่ายคืนตามพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ 3 บัตรเงินฝาก

มาตรา 19 สถาบันการเงินนอกจากบริษัทเครดิตฟองซิเอร์จะรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้โดยวิธีออกบัตรเงินฝากก็ได้

บัตรเงินฝากต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) คำบอกชื่อว่าเป็นบัตรเงินฝาก
- (2) ชื่อสถาบันการเงินผู้ออกบัตรเงินฝาก
- (3) วันที่ออกบัตรเงินฝาก
- (4) จังหวัดที่ออกบัตรเงินฝาก
- (5) ข้อตกลงอันปราศจากเงื่อนไขว่าจะจ่ายเงินเป็นจำนวนหนึ่งที่แน่นอน พร้อมด้วย

ดอกเบี้ย (ถ้ามี)

- (6) วันถึงกำหนดจ่ายเงิน
- (7) สถานที่จ่ายเงิน
- (8) ชื่อของผู้ฝากเงิน หรือคำจกแจ้งว่าให้จ่ายเงินแก่ผู้ถือ
- (9) ลายมือชื่อผู้มีอำนาจลงนามแทนสถาบันการเงินผู้ออกบัตรเงินฝาก

มาตรา 20 ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 764 ถึงมาตรา 766 มาตรา 899 ถึงมาตรา 907 มาตรา 911 มาตรา 913 (1) และ (2) มาตรา 914 ถึงมาตรา 916 มาตรา 917 วรรคหนึ่ง และวรรคสาม มาตรา 918 ถึงมาตรา 922 มาตรา 925 มาตรา 926 มาตรา 938 ถึงมาตรา 942 มาตรา 945 มาตรา 946 มาตรา 948 มาตรา 949 มาตรา 959 มาตรา 967 มาตรา 971 มาตรา 973 มาตรา 986 มาตรา 994 ถึงมาตรา 1000 มาตรา 1006 ถึงมาตรา 1008 มาตรา 1010 และมาตรา 1011 มาใช้บังคับแก่บัตรเงินฝากโดยอนุโลม

ส่วนที่ 4

บริษัท บริษัทแม่ บริษัทลูก บริษัทร่วม

มาตรา 21 “บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล และนิติบุคคลอื่น ๆ

มาตรา 22 “บริษัทแม่” หมายความว่า บริษัทที่มีอำนาจควบคุมกิจการของบริษัทอื่น

มาตรา 23 “บริษัทลูก” หมายความว่า

- (1) บริษัทที่มีบริษัทแม่ซึ่งมีอำนาจควบคุมกิจการของตน
- (2) บริษัทลูกของบริษัทตามอนุมาตรา (1) ค่อยไปทุกทอด

มาตรา 24 “อำนาจควบคุมกิจการ” หมายความว่า

(1) การที่บริษัทหนึ่งมีหุ้นในอีกบริษัทหนึ่ง เกินกว่าร้อยละ 50 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้ว ทั้งหมดไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(2) การที่บริษัทหนึ่งมีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้นของอีกบริษัทหนึ่ง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม และไม่ว่าจะเพราะจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ หรือเพราะสัญญา หรือเพราะเหตุอื่นใด หรือ

(3) การที่บริษัทหนึ่งมีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการส่วนใหญ่ในอีกบริษัทหนึ่ง

ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริษัทหนึ่งที่มีหุ้นในอีกบริษัทหนึ่งตั้งแต่ร้อยละ 20 แต่ไม่เกินกว่าร้อยละ 50 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม มีอำนาจควบคุมตามอนุมาตรา (2) หรือ (3)

มาตรา 25 “บริษัทร่วม” หมายความว่า บริษัทลูกที่มีบริษัทแม่ร่วมกัน

ส่วนที่ 5
ผู้มีอำนาจในการจัดการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 26 “ผู้มีอำนาจในการจัดการ” หมายถึง

- (1) ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือกรรมการของสถาบันการเงิน หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วย
- (2) บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งสถาบันการเงินทำสัญญาให้มีอำนาจในการบริหารงาน
- (3) ผู้ที่ตามพฤติการณ์สามารถควบคุมหรือครอบงำผู้จัดการ หรือกรรมการ ของสถาบันการเงินให้ปฏิบัติตามคำสั่งของตนในการกำหนดนโยบายหรือการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

มาตรา 27 “ผู้ที่เกี่ยวข้อง” หมายถึง ผู้ที่มีความสัมพันธ์กับผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือผู้ถือหุ้น หรือลูกค้านักสถาบันการเงิน ในลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) คู่สมรส บิดา มารดา
- (2) บุตรหรือ บุตรบุญธรรมที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ บิดาบุญธรรม หรือมารดาบุญธรรม
- (3) บริษัทที่มีอำนาจในการจัดการ หรือผู้ถือหุ้น หรือลูกค้านักสถาบันการเงิน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องตามอนุมาตรา (1) หรือ (2) มีอำนาจในการจัดการ หรือเป็นหุ้นส่วน
- (4) บริษัทที่มีอำนาจในการจัดการ หรือผู้ถือหุ้น หรือลูกค้านักสถาบันการเงิน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องตามอนุมาตรา (1) หรือ (2) มีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ไม่ว่าเพราะจำนวนหุ้นที่ถืออยู่หรือเพราะเหตุแห่งสัญญา หรือเพราะเหตุอื่นใด
- (5) บริษัทที่มีอำนาจในการจัดการ หรือผู้ถือหุ้น หรือลูกค้านักสถาบันการเงิน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องตามอนุมาตรา (1) หรือ (2) มีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการส่วนใหญ่ หรือ
- (6) บริษัทลูกของบริษัทตามอนุมาตรา (3) หรือ (4) หรือ (5)
- (7) บริษัทร่วมของสถาบันการเงินหรือบริษัทตามอนุมาตรา (3) หรือ (4) หรือ (5)

ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ในกรณีที่ผู้มีอำนาจในการจัดการก็ดี ผู้ถือหุ้นก็ดี หรือลูกค้านักสถาบันการเงินก็ดี เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่สุด และมีหุ้นในบริษัทหนึ่งตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไปของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้ว ทั้งหมดไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ผู้นั้นมีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามอนุมาตรา (4)

ความในมาตรานี้ มิใช่ข้อยกเว้นบทบัญญัติว่าด้วยตัวการและตัวแทนในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

หมวด 2

การจัดตั้งและการขอรับใบอนุญาต

มาตรา 28 การจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ขึ้นในประเทศไทย จะต้องอยู่ในรูปบริษัทมหาชนจำกัด และได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข และเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย

คำขออนุญาตต้องมีรายการตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งอย่างน้อย จะต้องมียุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

- ก. โครงสร้างผู้ถือหุ้น
- ข. กรรมการและการบริหาร
- ค. แหล่งเงินและฐานะเงินทุน
- ง. แผนงานบริหารและการควบคุมภายใน
- จ. ฐานะการเงินที่คาดการณ์ไว้

มาตรา 29 สถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นในต่างประเทศจะประกอบธุรกิจในประเทศไทยก็ได้ หากได้ตั้งสาขาขึ้นในประเทศไทย และได้รับใบอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา 28 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะอนุญาตให้สถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นในต่างประเทศประกอบธุรกิจโดยการจัดตั้งสาขาขึ้นในประเทศไทย นอกจากเงื่อนไขตามมาตรา 28 แล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องได้รับคำยืนยันเป็นหนังสือจากผู้มีอำนาจหน้าที่กำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินในประเทศนั้น ๆ ว่าสถาบันการเงินนั้นมีความมั่นคงและมีการดำเนินการที่ดีเสียก่อนด้วย

มาตรา 30 นอกเหนือจากหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศหรือกำหนดตามมาตรา 28 หรือมาตรา 29 แล้วแต่กรณีแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยจะไม่ออกใบอนุญาตให้ เว้นแต่

(1) ในการขอใบอนุญาต ผู้ขอใบอนุญาตได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขโดยให้ข้อมูลครบถ้วนตามมาตรา 28 หรือมาตรา 29 แล้วแต่กรณีแล้ว

(2) กรรมการ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีตำแหน่งเทียบเท่า เป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ โดยพิจารณาถึงความซื่อสัตย์สุจริต และความรู้ความสามารถ

(3) ผู้แทนนิติบุคคลของสถาบันการเงินต้องมีอย่างน้อยสองคนร่วมกันลงลายมือชื่อจึงจะ
กระทำการแทนสถาบันการเงินนั้นได้

มาตรา 31 สถาบันการเงินนอกจากสาขาสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นในต่างประเทศอาจเปิดและปิดสาขา
ได้ แต่ต้องแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 90 วัน

ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจมีคำบอกกล่าวปฏิเสธมิให้สถาบันการเงินนั้นเปิดหรือปิด
สาขาได้ก่อนสิ้นระยะเวลา 90 วันดังกล่าว เมื่อได้รับคำบอกกล่าวปฏิเสธแล้ว ห้ามมิให้สถาบันการเงิน
เปิดหรือปิดสาขานั้น

ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ได้มีคำบอกกล่าวปฏิเสธตามวรรคก่อน ธนาคารแห่ง
ประเทศไทยอาจมีคำบอกกล่าวกำหนดเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติตามได้ภายในกำหนดระยะดังกล่าว หากมี
การกำหนดเงื่อนไขมาเช่นนี้ให้สถาบันการเงินเปิดหรือปิดสาขาได้โดยจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่
ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจมีคำสั่งให้สถาบันการเงินให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้ ให้สถาบัน
การเงินส่งข้อมูลมาให้ภายใน 30 วัน หากไม่ส่งข้อมูลดังกล่าวมา ห้ามมิให้สถาบันการเงินเปิดหรือปิด
สาขานั้นเช่นกัน

มาตรา 32 นอกจากบทบัญญัติข้างต้นแล้ว การประกอบกิจการวิเทศธุรกิจก็ดี และการจัดตั้งสาขาของ
ธนาคารพาณิชย์เพื่อประกอบกิจการวิเทศธุรกิจ จะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่ง
ประเทศไทยแล้ว การอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข และเสียค่าธรรมเนียม
ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเป็นการทั่วไป

กิจการวิเทศธุรกิจให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก 4 ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 33 ผู้ใดจะกระทำการแทนสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นในต่างประเทศโดยมีสำนักงานติดต่
กับบุคคลทั่วไปในราชอาณาจักร หรือสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยจะตั้งสำนักงานผู้แทน
เพื่อกระทำการแทนไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย
ในการอนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

ผู้ที่กระทำการแทนสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นในต่างประเทศหรือสำนักงานผู้แทนใน
ราชอาณาจักรจะรับฝากเงินหรือรับเงินจากประชาชนที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลา
อันกำหนดไว้ไม่ได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

หมวด 3

โครงสร้างสถาบันการเงิน

ส่วนที่ 1

หุ้นและผู้ถือหุ้น

มาตรา 34 หุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิของสถาบันการเงินต้องเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อผู้ถือ มีมูลค่าของหุ้นไม่เกินหุ้นละหนึ่งร้อยบาท และข้อบังคับของสถาบันการเงินต้องไม่มีข้อจำกัดในการโอนหุ้น เว้นแต่เพื่อเป็นการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

สถาบันการเงินอาจออกหุ้นบุริมสิทธิที่ไม่มีสิทธิออกเสียงได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เมื่อกำหนดแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 35 สถาบันการเงินต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ในกรณีที่มิเหตุอันสมควร ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจผ่อนผันให้มีจำนวนผู้ถือหุ้น หรือกรรมการเป็นอย่างอื่นได้ ในการผ่อนผันนั้นจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไว้ด้วยก็ได้

มาตรา 36 บุคคลใดไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมเข้าถือหรือมีไว้ซึ่งหุ้นในสถาบันการเงินใดสถาบันการเงินหนึ่งถึงจำนวนร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด บุคคลนั้นต้องรายงานการถือหุ้นดังกล่าวให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด เมื่อกำหนดแล้วให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 37 ห้ามมิให้บุคคลใด ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล และไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม เข้าถือหรือมีไว้ซึ่งหุ้นในสถาบันการเงินใดสถาบันการเงินหนึ่งอย่างผู้ถือหุ้นรายใหญ่เกินกว่าร้อยละ 10 หรือกว่ำนั้นขึ้นไปของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด เมื่อกำหนดแล้วให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หุ้นสถาบันการเงินที่ผู้ที่เกี่ยวข้องถืออยู่ให้นับรวมเป็นหุ้นของบุคคลตามวรรคหนึ่งด้วย นอกจากนั้นการถือหุ้นแทนกันให้เป็นไปตามหลักกฎหมายว่าด้วยตัวการและตัวแทน และให้ถือว่าการถือหุ้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข หรือลักษณะที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เป็นการถือหุ้นแทนกัน เว้นแต่จะพิสูจน์ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่ามิได้เป็นเช่นนั้น

หุ้นตามความในวรรคหนึ่งไม่รวมถึงหุ้นบริษัทย่อยที่ไม่มีสิทธิออกเสียง ตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

การกำหนดในวรรคสองและสามของมาตรานี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 38 หุ้นที่ถือหรือมีไว้ซึ่งขัดต่อมาตรา 37 จะต้องนำออกขายแก่บุคคลอื่น ทั้งนี้ ธนาคารแห่ง
ประเทศไทยอาจร้องขอต่อศาลแพ่งให้มีคำสั่งให้ขายหุ้นดังกล่าวได้ เมื่อศาลได้พิจารณาแล้วเห็นว่า
การถือหรือมีไว้ซึ่งหุ้นดังกล่าวเป็นการขัดต่อมาตรา 37 จริง ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ขายทอดตลาด
หรือขายโดยวิธีอื่นเป็นการเฉพาะเจาะจงก็ได้

มาตรา 39 ห้ามมิให้สถาบันการเงินใดจำหน่ายหุ้นของสถาบันการเงินนั้นแก่บุคคลใดหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับ
กับบุคคลนั้น ซึ่งจะทำให้บุคคลนั้นถือหุ้นอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 37

ทุกครั้งที่มีการซื้อขายให้เข้าซื้อซื้อหุ้น ให้สถาบันการเงินระบุหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้
ในมาตรา 37 มาตรา 38 ไว้ให้ทราบในคำชี้ชวน

มาตรา 40 เมื่อปรากฏว่าการได้มาซึ่งหุ้นของสถาบันการเงินใดเป็นเหตุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดถือหุ้น
โดยฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 37 บุคคลนั้นจะยกเอาการถือหุ้นอันเป็นการฝ่าฝืนดังกล่าว
ใช้ยื่นต่อสถาบันการเงินนั้นมิได้ และสถาบันการเงินนั้นจะจ่ายเงินปันผลหรือเงินตอบแทนอย่างอื่นใด
ให้แก่บุคคลนั้นหรือให้บุคคลนั้นออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมของผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นในส่วน
ที่เกินมิได้

มาตรา 41 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 37 และมาตรา 38 ให้สถาบัน
การเงินตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้นทุกรายก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นและก่อนจ่ายเงินปันผลหรือเงิน
ตอบแทนอื่นใด แล้วแจ้งผลการตรวจสอบต่อธนาคารแห่งประเทศไทยตามรายการและภายในเวลาที่
ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และในกรณีที่พบว่าผู้ถือหุ้นรายใดฝ่าฝืนความในมาตรา 37 ให้
สถาบันการเงิน แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบเพื่อดำเนินการจำหน่ายหุ้นส่วนที่เกินนั้นเสีย อีกทั้งให้แจ้งให้
ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบด้วย

มาตรา 42 บทบัญญัติในมาตรา 34 ถึงมาตรา 41 มิให้นำมาใช้บังคับแก่สถาบันการเงินที่เป็นสาขา
ของสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นในต่างประเทศ

ส่วนที่ 2

กรรมการ หรือผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ

มาตรา 43 นอกเหนือจากกฎหมายว่าด้วยบริษัทจำกัด และกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดแล้ว ในการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน หรือธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ กรรมการต้องใช้ความเอื้อเฟื้อสอดส่องอย่างบุคคลค้าขายผู้ประกอบด้วยความระมัดระวัง และต้องรับผิดชอบร่วมกันในการบริหารงานสถาบันการเงิน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) การให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้
- (2) การจัดทำและเก็บรักษาบัญชี และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นฐานะและการดำเนินการที่แท้จริงของสถาบันการเงิน และเพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องแท้จริงแก่ผู้ถือหุ้น ผู้ฝากเงิน และประชาชน ทั้งนี้ ต้องเปิดเผยให้ผู้ถือหุ้น ผู้ฝากเงิน และประชาชน ตรวจสอบได้ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด การกำหนดตามข้อนี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- (3) เรียกประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นภายใน 4 เดือนนับแต่สิ้นรอบระยะเวลาบัญชี 6 เดือน หากสถาบันการเงินประสบการขาดทุน ซึ่งทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้น เมื่อสิ้นรอบระยะเวลา 6 เดือนตาม มาตรา 83 ลดลงเหลือต่ำกว่าร้อยละ 50 และร้อยละ 25 ของทุนที่ชำระแล้ว เพื่อแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบถึงฐานะและการดำเนินการของสถาบันการเงินตามความเป็นจริง

มาตรา 44 กรรมการต้องรับผิดชอบร่วมกันเพื่อความเสียหายใด ๆ อันเกิดจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา 43 ต่อผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหนี้ หรือผู้ฝากเงินของ สถาบันการเงินนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า คนมิได้ทุจริตหรือมีส่วนในการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าว

มาตรา 45 ในการประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นประจำปีให้กรรมการร่วมกันจัดให้มีการ แสดงผลประโยชน์ และคำตอบแทนที่ผู้มีอำนาจในการจัดการ ได้รับจากสถาบันการเงินนั้น ๆ เพื่อให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบ

มาตรา 46 ห้ามสถาบันการเงินตั้งหรือยอมให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นหรือทำหน้าที่ กรรมการ หรือ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของสถาบันการเงิน

- (1) เป็นหรือพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายมาแล้วไม่เกิน 5 ปี
- (2) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ที่กระทำโดยทุจริต
- (3) เคยถูกลงโทษไล่ออก หรือสั่งปลดออกจากราชการ หรือองค์การ หรือหน่วยงานอื่น ของรัฐฐานทุจริตต่อหน้าที่

(4) เคยเป็นกรรมการ หรือ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เว้นแต่จะได้รับยกเว้นตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(5) เป็นกรรมการ หรือ ผู้จัดการ หรือพนักงาน หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินอื่น เว้นแต่จะได้รับยกเว้นตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(6) เป็นกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัทที่ได้รับสินเชื่อ หรือได้รับการค้ำประกันหรืออาวัล หรือมีภาระผูกพันอยู่กับสถาบันการเงินนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(7) ถูกถอดถอนจากการเป็นกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน เว้นแต่จะได้รับยกเว้นจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(8) เป็นข้าราชการการเมือง

(9) เป็นข้าราชการหรือพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการกำกับควบคุมสถาบันการเงิน หรือเป็นผู้ที่พ้นจากการเป็นผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ หรือพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งมีหน้าที่ดังกล่าวมาแล้วไม่เกิน 6 เดือน เว้นแต่เป็นกรณีของสถาบันการเงินที่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือเป็นกรณีที่ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อแก้ไขฐานะหรือการดำเนินการสถาบันการเงินนั้น

(10) เป็นบุคคลซึ่งมิได้มีคุณสมบัติทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน หรือคุณสมบัติอื่น ทั้งนี้ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เมื่อกำหนดแล้วให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(11) มีลักษณะต้องห้ามอย่างอื่นตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เมื่อกำหนดแล้วให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 47 สถาบันการเงินจะแต่งตั้งกรรมการ หรือ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของสถาบันการเงินได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งบุคคลใหม่หรือแต่งตั้งบุคคลเดิมให้ดำรงตำแหน่งต่อไป ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งดังกล่าวมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 ธนาคารแห่งประเทศไทยจะให้ความเห็นชอบมิได้ และในกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าบุคคลดังกล่าวมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเพิกถอนความเห็นชอบที่ได้ให้ไว้แล้ว

ให้นำความในวรรคแรก มาใช้บังคับแก่บุคคลซึ่งสถาบันการเงินทำสัญญาให้มีอำนาจทั้งหมดหรือบางส่วนในการบริหารงานของสถาบันการเงินนั้น ตลอดจนผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่บุคคลนั้นด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ 3

ข้อห้ามและข้อจำกัดการให้สินเชื่อแก่กรรมการและผู้ถือหุ้นรายใหญ่

มาตรา 48 ห้ามมิให้สถาบันการเงิน

(1) ให้สินเชื่อหรือประกันหนี้แก่กรรมการ หรือ ผู้จัดการ หรือ รองผู้จัดการ หรือ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วย หรือผู้มีอำนาจจัดการของสถาบันการเงินนั้น หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลข้างต้น เว้นแต่การให้สินเชื่อในรูปของบัตรเครดิต ซึ่งต้องไม่เกินอัตราขั้นสูง ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ทั้งนี้ สำหรับสินเชื่อที่เป็นสวัสดิการแก่ผู้ที่มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินนั้นให้กระทำได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(2) รับรอง รับอาวัล หรือสอคเข้าแก้หน้า ในตัวเงินที่กรรมการ หรือ ผู้จัดการ หรือ รองผู้จัดการ หรือ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วย หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินนั้นหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลข้างต้น เป็นผู้สั่งจ่าย ผู้ออกตั๋ว หรือผู้สลักหลัง

(3) จำยเงินหรือทรัพย์สินอื่นแก่กรรมการ หรือ ผู้จัดการ หรือ รองผู้จัดการ หรือ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วย หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน พนักงานหรือลูกจ้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลข้างต้นของสถาบันการเงินนั้น เป็นค่าตอบแทนสำหรับหรือเนื่องจากการกระทำหรือการประกอบธุรกิจใด ๆ ของสถาบันการเงินนั้น ทั้งนี้ นอกจากบำเหน็จ เงินเดือน รางวัล และเงินเพิ่มอย่างอื่นบรรดาที่พึงจ่ายตามปกติ

(4) ขายหรือให้หรือซื้อทรัพย์สินใด ๆ ที่มีมูลค่ารวมกันสูงกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด แก่ กรรมการ หรือ ผู้จัดการ หรือ รองผู้จัดการ หรือ ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วย หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน พนักงานหรือลูกจ้าง ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลข้างต้น เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา 49 ห้ามมิให้สถาบันการเงินให้สินเชื่อ ลงทุนหรือก่อภาระผูกพัน ให้เช่าซื้อหรือให้เช่าแบบลิสซิง เพื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ซึ่งถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 10 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของสถาบันการเงินนั้น อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันเมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ในแต่ละรายเกินร้อยละ 5 หรือทุกรายรวมกันเกินร้อยละ 20 ของเงินกองทุน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

การทำธุรกรรมดังกล่าวข้างต้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ให้ถือว่าการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่

ส่วนที่ 4

การลงทุนของสถาบันการเงิน

มาตรา 50 ภายใต้บังคับมาตรา 55 ห้ามมิให้สถาบันการเงินลงทุนหรือซื้อหรือมีหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมในบริษัทหรือนิติบุคคลใดเกินอัตราส่วนขั้นสูง ดังต่อไปนี้

- (1) ร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทหรือนิติบุคคลนั้น
- (2) ร้อยละ 5 ของเงินกองทุนทั้งหมดของสถาบันการเงินนั้น สำหรับการลงทุน ซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทหรือนิติบุคคลแต่ละราย และ
- (3) ร้อยละ 20 ของเงินกองทุนทั้งหมดของสถาบันการเงินนั้น สำหรับการลงทุน ซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทและนิติบุคคลทุกรายรวมกัน

ทั้งนี้ ภายใต้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดอัตราส่วนขั้นสูงข้างต้นให้ต่ำกว่าอัตราส่วนตามที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่งก็ได้

การกำหนดตามมาตรานี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และสำหรับการกำหนดอัตราส่วนให้ต่ำลงนั้น จะใช้บังคับก่อนสิบห้าวันนับแต่วันประกาศมิได้

ในกรณีที่สถาบันการเงินจำเป็นต้องถือหรือมีหุ้นในบริษัทหรือนิติบุคคลอื่นเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจผ่อนผันการถือหรือมีหุ้นเกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งเป็นการชั่วคราวได้ ในการผ่อนผันนั้นจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไว้ด้วยก็ได้

การถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของสถาบันการเงินให้นับรวมเข้าเป็นการถือหุ้นของสถาบันการเงินเพื่อประโยชน์ตามมาตรานี้ด้วย

มาตรา 51 ห้ามมิให้สถาบันการเงินซื้อหรือมี

- (1) หุ้นหรือหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับหุ้นของ สถาบันการเงินประเภทเดียวกันอื่น เว้นแต่เป็นการได้มาจากการชำระหนี้ หรือการประกันการให้สินเชื่อ แต่ต้องจำหน่ายภายในเวลา 6 เดือนนับแต่วันที่ได้มา หรือเป็นการซื้อหรือได้มาโดยได้รับผ่อนผันจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในการผ่อนผันนั้นจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไว้ด้วยก็ได้

(2) หลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับหุ้นของสถาบันการเงินนั้น หรือสถาบันการเงินประเภทเดียวกันอื่น ทั้งนี้ ตามประเภท ชนิด ลักษณะและหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา 52 ให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดในเรื่องการลงทุนในหลักทรัพย์อื่นนอกเหนือจากที่กำหนดในมาตรา 50 และมาตรา 51 เพื่อเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง

มาตรา 53 “หลักทรัพย์” หมายความว่า หลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ส่วนที่ 5

กลุ่มธุรกิจทางการเงิน

มาตรา 54 กลุ่มธุรกิจทางการเงิน ได้แก่

- (1) สถาบันการเงินที่เป็นบริษัทแม่และมีบริษัทลูกรายเดียวหรือหลายราย
- (2) สถาบันการเงินที่เป็นบริษัทลูก และมีบริษัทแม่รายหนึ่ง โดยบริษัทแม่จะมีบริษัทลูกรายอื่นซึ่งเป็นบริษัทร่วมกับสถาบันการเงินก็ได้

บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินจะประกอบธุรกิจประเภทธุรกิจทางการเงินได้เท่านั้น และจะประกอบการค้าหรือธุรกิจอื่นไม่ได้ เว้นแต่ธุรกิจที่ให้การสนับสนุนแก่บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ธุรกิจทางการเงิน หมายความว่า รวมถึง ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจเครดิต ฟองซิเอร์ ธุรกิจการให้เช่าแบบลิสซิง ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจทางการเงินอื่นที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

การกำหนดตามวรรคสอง และการกำหนดตามวรรคสาม ธนาคารแห่งประเทศไทย จะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขใด ๆ ด้วยก็ได้ และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 55 ห้ามมิให้สถาบันการเงินจัดตั้งบริษัทลูกหรือมีบริษัทลูก เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในการอนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขใดให้สถาบันการเงินเอง หรือบริษัทลูกต้องปฏิบัติด้วยก็ได้ เช่น การกำหนดเงินกองทุนของบริษัทลูก

มิให้นำบทบัญญัติมาตรา 50 มาใช้บังคับแก่สถาบันการเงินเฉพาะในส่วนของบริษัทลูกที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว

ห้ามมิให้สถาบันการเงินซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทลูกมีมูลค่าหุ้นรวมกันทั้งสิ้นเกินอัตราส่วนกับเงินกองทุนทั้งหมดหรือเงินกองทุนชนิดหนึ่งชนิดใด หรือหลายชนิด ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด การกำหนดตามวรรคนี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 56 สถาบันการเงินจะให้สินเชื่อหรือทำธุรกรรมกับบริษัทแม่ บริษัทลูก หรือบริษัทร่วม
แห่งใดแห่งหนึ่งก็ได้ แต่จะให้สินเชื่อหรือทำธุรกรรมเกินอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด
ไม่ได้

การทำธุรกรรมตามมาตรา 56 หมายรวมถึง

(1) การซื้อ หรือขาย สินทรัพย์ รวมถึงสินทรัพย์ที่มีสัญญาซื้อคืนจากบริษัทแม่ บริษัทลูก
หรือบริษัทร่วม เว้นแต่เมื่อได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(2) การรับหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทแม่ บริษัทลูก หรือบริษัทร่วม เป็นหลักประกัน
การให้สินเชื่อ หรือการออกหนังสือค้ำประกัน หรือเช็คเดอรัออฟเครดิต เพื่อบริษัทแม่ บริษัทลูก
หรือบริษัทร่วม และให้หมายความรวมถึงการทำธุรกรรมใด ๆ ที่มีผลให้ผลประโยชน์จากธุรกรรม
ดังกล่าวตกแก่บริษัทดังกล่าว

การให้สินเชื่อหรือการทำธุรกรรมกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทแม่ บริษัทลูก หรือบริษัทร่วม
ให้ถือว่าเป็นการให้สินเชื่อหรือการทำธุรกรรมกับบริษัทดังกล่าวด้วย

มาตรา 57 มิให้นำบทบัญญัติมาตรา 48 มาใช้บังคับแก่สถาบันการเงินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
กลุ่มธุรกิจทางการเงินตามที่บัญญัติในส่วนที่ 5 นี้

หมวด 4

การกำกับสถาบันการเงิน

ส่วนที่ 1

วิธีการกำกับสถาบันการเงินในลักษณะรวม

มาตรา 58 ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินในลักษณะ
ที่รวมเป็นหนึ่งเดียวโดยรวมทั้งบริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมของสถาบันการเงินนั้น และ
ให้สถาบันการเงินรวมทั้งบริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมของสถาบันการเงินนั้นต้องปฏิบัติ
ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด โดยธนาคาร
แห่งประเทศไทยจะกำหนดในเรื่องอัตราส่วนเงินกองทุน หรือทุนค่อสินทรัพย์ หรืออัตราส่วนอื่น ๆ
ในบริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมของสถาบันการเงินก็ได้

ส่วนที่ 2

เงินกองทุนและข้อจำกัดในการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน

มาตรา 59 ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจประกาศกำหนดชนิด ประเภท และการคำนวณเงินกองทุน

มาตรา 60 ให้สถาบันการเงินดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพัน ถ่วงน้ำหนักรวมทุกประเภทตามอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละแปด ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขไว้ด้วยก็ได้

นอกจากการกำหนดตามวรรคหนึ่ง ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดให้สถาบันการเงินดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันตามขนาดหรือประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันรวมทุกประเภทหรือแต่ละประเภทเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะรายอีกก็ได้

การกำหนดตามวรรคหนึ่ง และวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 61 ให้สาขาของสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นในต่างประเทศที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามความในพระราชบัญญัตินี้ต้องดำรงสินทรัพย์ไว้ในประเทศไทยหรือในศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ตามจำนวน ชนิด วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด และให้ถือว่าสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นเงินกองทุนตามความในพระราชบัญญัตินี้

สินทรัพย์ที่ต้องดำรงตามวรรคหนึ่ง ต้องจัดหาด้วย

(1) เงินที่นำเข้ามาจากสำนักงานใหญ่ และหรือสาขาอื่นนอกประเทศไทยของสถาบันการเงินต่างประเทศนั้น

(2) เงินสำรองต่าง ๆ แต่ไม่รวมถึงเงินสำรองสำหรับการลดค่าของสินทรัพย์และเงินสำรองเพื่อการชำระหนี้ หรือ

(3) เงินกำไรสุทธิแต่ละงวดการบัญชีของสาขาอื่นได้โอนเป็นส่วนของสำนักงานใหญ่แล้ว และไม่ต้องส่งออก ทั้งนี้ เมื่อหักผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในสิ่งงวดการบัญชีออกแล้ว

การกำหนดตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 62 ห้ามมิให้สถาบันการเงินให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่งเพื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน หรือเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน หรือเพื่อบุคคลหลายคนรวมกันในโครงการใดโครงการหนึ่งหรือหลาย

โครงการ เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนชนิดใด หรือหลายชนิด ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เว้นแต่จะได้รับการผ่อนผันเป็นการชั่วคราวจากธนาคารแห่งประเทศไทยในกรณีที่เกิดจากการแยกธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ การควบรวมกิจการ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรือการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ของสถาบันการเงินนั่นเอง

การกำหนดตามวรรคแรก ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดเป็นจำนวนเงินหรืออัตราส่วนให้ต่ำกว่าอัตราที่ระบุไว้ตามวรรคแรกก็ได้

การให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่งตามวรรคแรกจำนวนเงินที่ให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่งแก่บุคคลนั้น ๆ ต้องไม่เกินอัตราส่วนกับทุนหรือเงินกองทุนของบุคคลนั้นตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เว้นแต่จะได้รับการผ่อนผันเป็นการชั่วคราวจากธนาคารแห่งประเทศไทยในกรณีที่เกิดจากการแยกธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ การควบรวมกิจการ และการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ในการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่งแก่นิติบุคคลให้นับรวมการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่งแก่บริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมเข้ากับนิติบุคคลนั้นด้วย และในกรณีที่มีการให้สินเชื่อ ลงทุน ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่งแก่บุคคลธรรมดาให้นับรวมการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่งแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้ากับบุคคลดังกล่าวด้วย

การให้สินเชื่อ โดยรับซื้อ ซื้อลด หรือรับช่วงซื้อลดตัวเงินตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นการให้สินเชื่อแก่ทั้งผู้ทรงซึ่งขายตัวเงินและบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบตัวเงินทุกทอดนั้นด้วย เว้นแต่เป็นตัวเงินตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

มาตรา 63 มิให้นำมาตรา 62 มาใช้บังคับกับการประกอบกิจการวิเทศธนกิจและกิจการวิเทศธนกิจสาขาต่างจังหวัดของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นสาขาของสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นในต่างประเทศ

มาตรา 64 ห้ามมิให้สถาบันการเงินให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่งเกินอัตราส่วนกับเงินกองทุนตามประเภทความเสี่ยงของธุรกิจ หรือตามขนาดเงินกองทุน หรือสินทรัพย์ของสถาบันการเงินตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา 65 ความในมาตรา 62 และมาตรา 64 มิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่สถาบันการเงินนั้น

(1) ให้สินเชื่อหรือก่อภาระผูกพันแก่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่าที่กระทรวงการคลังค้ำประกันค้ำเงินและดอกเบี้ยหรือที่คณะรัฐมนตรีมีมติจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อชำระหนี้ให้ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนากระบบสถาบันการเงิน และธนาคารแห่งประเทศไทย

(2) ลงทุนโดยการซื้อหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หลักทรัพย์ธนาคารแห่งประเทศไทย หลักทรัพย์กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน หลักทรัพย์ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจที่มีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ หรือหลักทรัพย์ที่ค้ำประกันด้วยเงินและดอกเบี้ยโดยกระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน ทั้งนี้ เพียงไม่เกินราคาที่ตราไว้

(3) ให้สินเชื่อโดยมีหลักประกันเป็นเงินฝากของสถาบันการเงินนั้น หลักทรัพย์รัฐบาลไทย หลักทรัพย์ธนาคารแห่งประเทศไทย หลักทรัพย์กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน หลักทรัพย์ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจที่มีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ หรือหลักทรัพย์ที่ค้ำประกันด้วยเงินและดอกเบี้ยโดยกระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน ทั้งนี้ เพียงไม่เกินราคาที่ตราไว้

(4) รับอวัลตั๋วเงิน รับรองตั๋วเงิน ออกเลตเตอร์ออฟเครดิต ที่สถาบันการเงินมีความผูกพันในการชำระเงิน หรือค้ำประกันการกู้ยืมเงิน หรือค้ำประกันการขายหลักทรัพย์ในช่วง 3 เดือนแรก ขายลด หรือขายช่วงลดตั๋วเงิน ทั้งนี้ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(5) ซื้อ หรือซื้อลด รับช่วงซื้อลด ตั๋วแลกเงินค่าสินค้าออกตามเลตเตอร์ออฟเครดิตที่สถาบันการเงินรับรอง

(6) การให้กู้ยืมเมื่อทวงถามระหว่างสถาบันการเงิน

(7) ให้สินเชื่อที่มีสินทรัพย์อื่นที่ใกล้เคียงหรือมีความเสี่ยงเทียบเท่าหลักทรัพย์รัฐบาลเป็นหลักประกัน ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ส่วนที่ 3

สินทรัพย์จัดชั้นและการกันเงินสำรอง

มาตรา 66 ให้สถาบันการเงินจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันที่เสียหายหรืออาจเสียหายต่อไป พร้อมทั้งคัดออกจากบัญชี หรือกันเงินสำรองไว้สำหรับสินทรัพย์และภาระผูกพันนั้น ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ถ้าสินทรัพย์จัดชั้นหรือภาระผูกพันในส่วนที่ยังไม่คัดออกจากบัญชี หรือในส่วนที่ไม่ได้กันเงินสำรองไว้ มาหักออกจากเงินกองทุน หากปรากฏว่าเงินกองทุนมีจำนวนต่ำกว่าเงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ ตามมาตรา 60 ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดมาตรการใด ๆ ให้สถาบันการเงินนั้นถือปฏิบัติจนกว่าจะได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว

การกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และถ้ามีผลเป็นการเพิ่มการตัดสินใจออกจากรายชื่ หรือเพิ่มการกันเงินสำรองไว้ จะให้ใช้บังคับก่อนสิบห้าวัน นับแต่วันประกาศมิได้

มาตรา 67 ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองทั่วไปสำหรับสินทรัพย์ตามอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งนี้ อัตราที่กำหนดจะเกินกว่าร้อยละ 5 ไม่ได้

ส่วนที่ 4

สินทรัพย์สภาพคล่อง

มาตรา 68 สินทรัพย์สภาพคล่อง ได้แก่

- (1) เงินสด
- (2) เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
- (3) เงินฝากสุทธิที่สถาบันการเงินอื่น
- (4) หลักทรัพย์รัฐบาลไทยหรือหลักทรัพย์ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือหลักทรัพย์กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินที่ปราศจากการผูกพัน
- (5) หุ้นกู้หรือพันธบัตรที่กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินค้ำประกันคืนเงินและดอกเบี้ยและปราศจากการผูกพัน
- (6) สินทรัพย์อื่นใดที่กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินรับภาระสุดท้ายที่จะชดใช้ความเสียหาย ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา 69 ให้สถาบันการเงินดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นอัตราส่วนกับยอดเงินฝาก หรือยอดเงินกู้ยืมทั้งหมด หรือแต่ละประเภท ไม่ต่ำกว่าอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

การกำหนดให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามวรรคหนึ่ง ธนาคารแห่งประเทศไทย จะกำหนดให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องแต่เพียงบางประเภทหรือทุกประเภทก็ได้ และจะกำหนดอัตราส่วนของแต่ละประเภทในอัตราใดก็ได้

การกำหนดให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามมาตรา นี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและถ้ามีผลเป็นการเพิ่มอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องจะให้ใช้บังคับก่อนสิบห้าวัน นับแต่วันประกาศมิได้

ส่วนที่ 5

การบริหารสินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพัน

มาตรา 70 ให้สถาบันการเงินบริหารสินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพันตามความสัมพันธ์ของระยะเวลาในการรับฝากเงิน การกู้ยืมเงิน หรือการรับเงินจากประชาชน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ส่วนที่ 6

ดอกเบี้ย ส่วนลด หลักประกัน และการรับรู้รายได้

มาตรา 71 ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นหรือมีเหตุอันควรที่อาจมีผลกระทบต่อสถาบันการเงินหรือระบบเศรษฐกิจโดยรวม หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดตัดตอนให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดให้สถาบันการเงินปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) ดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่อาจเรียกได้
- (2) ดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่อาจจ่ายได้
- (3) ค่าบริการที่อาจเรียกได้
- (4) เงินมัดจำที่ต้องเรียก
- (5) หลักประกันเป็นทรัพย์สินที่ต้องเรียก
- (6) ผลประโยชน์ที่อาจเรียกได้จากการให้เช่าซื้อ
- (7) เบี้ยปรับที่อาจเรียกได้

บรรดาเงิน ทรัพย์สิน หรือสิ่งอื่นใดที่อาจกำหนดเป็นเงินได้ที่ผู้ฝากเงินหรือนุคคลใดได้รับจากสถาบันการเงิน หรือพนักงานหรือลูกจ้างของสถาบันการเงินนั้น เนื่องจากการรับฝากเงิน กู้ยืมเงินหรือรับเงินหรือที่สถาบันการเงินหรือพนักงานหรือลูกจ้างของสถาบันการเงินนั้นได้รับ เนื่องจากการประกอบธุรกิจนั้นของสถาบันการเงินให้ถือว่าเป็นดอกเบี้ย ส่วนลด หรือค่าบริการแล้วแต่กรณี เว้นแต่ค่าบริการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดตาม (3) ไม่ให้ถือว่าเป็นดอกเบี้ย หรือส่วนลดที่สถาบันการเงินอาจเรียกได้ตาม (1)

การกำหนดตามมาตรานี้จะกำหนดตามประเภทธุรกิจ หรือตามประเภทการกู้ยืมเงิน หรือรับเงินจากประชาชน หรือประเภทกิจการที่สถาบันการเงินอาจจ่ายหรืออาจเรียก หรือจะกำหนดวิธีการคำนวณและระยะเวลาการจ่ายหรือระยะเวลาเรียกเก็บก็ได้ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 72 สถาบันการเงินจะต้องระงับการรับรู้ออกเบี่ยงรับเป็นรายได้สำหรับสินทรัพย์จัดชั้น และภาระผูกพันหรือสินทรัพย์และภาระผูกพันที่ค้างชำระตามระยะเวลาที่ธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนด และต้องมีการยกเลิกรายการดังกล่าวออกจากบัญชี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ 7

การกำกับสถาบันการเงินในส่วนอื่น ๆ

มาตรา 73 ห้ามสถาบันการเงินกระทำการดังต่อไปนี้

(1) ถดทุน โดยมีได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในการอนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ และในการถดทุนดังกล่าวมิให้นำมาตรา 1117 มาตรา 1225 และมาตรา 1226 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา 50 มาตรา 139 วรรคหนึ่ง และมาตรา 141 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535 แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับ

(2) ซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เว้นแต่

ก. เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับประกอบธุรกิจหรือสำหรับเป็นที่พัก หรือเพื่อสวัสดิสงเคราะห์ของพนักงานและลูกจ้างของสถาบันการเงินนั้นตามสมควร โดยได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในการอนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ให้ต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

ข. เป็นการได้มาจากการชำระหนี้ การประกันการให้สินเชื่อ การซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่รับจำนองไว้แก่สถาบันการเงินนั้นจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แต่ต้องจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวภายในสามปีนับแต่วันที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตกเป็นของสถาบันการเงิน หรือภายในกำหนดเวลากว่านั้นตามที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ต้องมีระยะเวลาที่ซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์รวมไม่เกินห้าปี ในการอนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ให้ต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

ค. เป็นอสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ซื้อหรือมีไว้เพื่อประกอบธุรกิจตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(3) รับหุ้นของสถาบันการเงินนั้นเป็นประกัน หรือรับหุ้นของสถาบันการเงินประเภทเดียวกันจากสถาบันการเงินประเภทเดียวกันอื่นเป็นประกัน

มาตรา 74 ให้สถาบันการเงินเปิดทำการ ณ สำนักงานของสถาบันการเงินนั้น ตามเวลาและหยุดทำการตามวันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติเป็นประการอื่นจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในการอนุญาตดังกล่าวธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขให้ปฏิบัติด้วยก็ได้

ให้สถาบันการเงินประกาศเวลาทำการและวันหยุดทำการดังกล่าวไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงาน

มาตรา 75 ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจประกาศกำหนดให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง

- (1) การรับฝากเงิน การรับเงินจากประชาชน การกู้ยืมเงิน การลงทุน การให้สินเชื่อ และการก่อภาระผูกพันและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่สถาบันการเงินนั้นสามารถประกอบได้
- (2) การทำนิติกรรมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่สถาบันการเงินนั้นสามารถประกอบได้
- (3) การตรวจสอบและควบคุมภายใน
- (4) การบริหารและการจัดการ รวมตลอดจนการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในองค์ประกอบของคณะกรรมการ และคณะกรรมการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องกรรมการอิสระไม่ว่าจะเรียกชื่อเป็นอย่างอื่นหรือไม่

ทั้งนี้ เพื่อความมั่นคงของสถาบันการเงิน และเพื่อการตรวจสอบของผู้ตรวจการสถาบันการเงิน

มาตรา 76 เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขภาวะเศรษฐกิจ ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดให้สถาบันการเงินปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดวงเงินสูงสุดที่สถาบันการเงินจะให้สินเชื่อ ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่ง แก่และหรือรับรอง และรับอาวัลตัวเงินที่เกิดจากกิจการประเภทใดประเภทหนึ่ง
- (2) กำหนดมิให้สถาบันการเงินให้สินเชื่อ ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่ง ในกิจการประเภทใด ๆ เพิ่มขึ้น หรือเพิ่มขึ้นเกินอัตราที่กำหนด

การกำหนดตาม (1) จะกำหนดเป็นอัตราส่วนกับยอดเงินที่สถาบันการเงินให้สินเชื่อ ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่ง และหรือรับรอง และรับอาวัลตัวเงิน หรือเป็นอัตราส่วนกับเงินกองทุนของสถาบันการเงิน หรือยอดเงินที่ได้กู้ยืมและรับจากประชาชน ณ ขณะใดขณะหนึ่งก็ได้

การกำหนดตาม (2) จะกำหนดเป็นอัตราส่วนกับยอดเงินที่สถาบันการเงินให้สินเชื่อ ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่ง ในแต่ละกิจการในขณะใดขณะหนึ่งก็ได้

มาตรา 77 ในกรณีต่อไปนี้ สถาบันการเงินต้องแจ้งขอความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย

- (1) ขายหรือโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญ
- (2) ซื้อหรือรับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญ
- (3) ทำสัญญา ยินยอมหรือมอบหมายให้บุคคลอื่น ซึ่งมีใช้กรรมการ ผู้จัดการ หรือ

พนักงานของสถาบันการเงินมีอำนาจทั้งหมด หรือบางส่วนในการบริหารงานของสถาบันการเงิน หรือรวมกิจการกับบุคคลอื่นโดยมีวัตถุประสงค์จะแบ่งกำไรขาดทุนกัน

ในการให้ความเห็นชอบ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

มาตรา 78 เมื่อมีเหตุการณ์ดังต่อไปนี้ให้สถาบันการเงินแจ้งแก่ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นหนังสือ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น

- (1) การแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิ หรือข้อบังคับของสถาบันการเงิน
- (2) การเปลี่ยนแปลงกรรมการ กรรมการบริหาร ผู้จัดการ หรือพนักงานหรือบุคคลผู้มี

อำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน

ส่วนที่ 8

การคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา 79 ในสถานที่ซึ่งสถาบันการเงินเปิดให้ประชาชนและลูกค้าเข้าไปได้ ให้สถาบันการเงินนั้น ปิดประกาศหรือเปิดเผยข้อมูลอย่างน้อยที่สุดในเรื่องอัตราดอกเบี้ย อัตราส่วนลด ค่าบริการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเรียกชื่ออื่นหรือไม่ และปิดประกาศข้อมูลอื่นใดเกี่ยวกับสถาบันการเงินนั้น ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และเงื่อนไขเวลาตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เพื่อให้ประชาชนและลูกค้าที่มาติดต่อ หรือใช้บริการทราบ และให้รายงานให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบด้วย พร้อมสำเนาประกาศรายการหรือข้อมูลที่เปิดเผย

มาตรา 80 เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจประกาศกำหนด ให้สถาบันการเงินประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทุกประเภทถือปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือ หลายเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (1) การรับฝากเงิน การรับเงินจากประชาชน การกู้ยืมเงิน การลงทุน การให้สินเชื่อ และการก่อภาระผูกพัน และธุรกิจอื่นที่สถาบันการเงินนั้นสามารถประกอบได้

(2) การทำนิติกรรมหรือสัญญาไม่ว่าในเนื้อหาสาระ วิธีการคำนวณผลประโยชน์ หรือแบบสัญญาที่เป็นธุรกิจของสถาบันการเงินกับประชาชน หรือผู้บริโภค หรือลูกค้ารายย่อย ซึ่งมีทุนทรัพย์ หรือมูลค่าตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด แต่จะกำหนดเกิน 2,000,000 บาทไม่ได้

(3) การกำหนดให้สถาบันการเงินต้องระบุเงินในสัญญาค้าประกันด้วยบุคคลที่ทำไว้กับสถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินจะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้แทนลูกหนี้ชั้นต้นหรือร่วมกับลูกหนี้ชั้นต้นเกินวงเงินที่ระบุไว้ไม่ได้

(4) ข้อที่ต้องปฏิบัติหากนิติกรรมหรือสัญญาที่ทำขึ้นนั้น ให้สิทธิแก่สถาบันการเงินที่จะเปลี่ยนแปลงสัญญาได้ฝ่ายเดียว เช่น การกำหนดให้ต้องแจ้งให้คู่สัญญาทราบล่วงหน้าถึงการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยหรือส่วนลดเสียก่อน เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนรู้เป็นการล่วงหน้าเสียก่อน

การกำหนดในมาตรานี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 81 ให้สถาบันการเงินแจ้งและแสดงวิธีการคำนวณให้ประชาชน และลูกค้าผู้มาขอสินเชื่อทราบถึงอัตราค่าบริการรายปี (The annual percentage rate of charge or APR) “อัตราค่าบริการรายปี” ได้แก่ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ที่สถาบันการเงินเรียกเก็บจากประชาชนและลูกค้าต่อปีในการให้สินเชื่อ ซึ่งรวมถึง ค่าดอกเบี้ย และค่าบริการ หรือค่าอื่น ๆ ด้วย

ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดวิธีการคำนวณอัตราค่าบริการรายปีให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติก็ได้ เมื่อกำหนดแล้วให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด 5

การจัดทำบัญชี การรายงาน และผู้สอบบัญชี

มาตรา 82 สถาบันการเงินต้องจัดทำบัญชีเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงโดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดโดยสถาบันวิชาชีพที่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องให้ความเห็นชอบและตามข้อกำหนดที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

มาตรา 83 นอกจากการจัดทำบัญชีตามมาตรา 82 แล้ว สถาบันการเงินต้องจัดทำงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนทุกรอบระยะเวลาหกเดือนและรอบระยะเวลาสิบสองเดือนอันเป็นรอบปีบัญชีของสถาบันการเงินนั้น ตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนของสถาบันการเงิน

ต้องมีการตรวจสอบและแสดงความเห็น โดยผู้สอบบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบ เป็นผู้สอบบัญชีในรอบปีบัญชีนั้นและผู้สอบบัญชีดังกล่าวต้องมีใช้กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้มีตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ ของสถาบันการเงินนั้น

ให้สถาบันการเงินประกาศงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนที่จัดทำขึ้นตามวรรคหนึ่ง ที่รับรองความถูกต้องโดยกรรมการของสถาบันการเงินไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของสถาบันการเงินนั้น และลงประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันแห่งท้องถิ่นอย่างน้อยหนึ่งฉบับ และเสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

การจัดทำงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนสำหรับงวดการบัญชีรอบระยะเวลาหกเดือนแรกของปีบัญชีตามวรรคหนึ่ง การประกาศและจัดส่งตามวรรคสองให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามเดือน นับแต่วันสิ้นงวดการบัญชี และสำหรับงวดประจำปีบัญชีให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น แต่ระยะเวลาทั้งหมดต้องไม่เกินสี่เดือน นับแต่วันสิ้นปีบัญชีนั้น

มาตรา 84 ให้สถาบันการเงินซึ่งเป็นสาขาของสถาบันการเงินที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศประกาศงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนของสถาบันการเงินในต่างประเทศที่สถาบันการเงินนั้นเป็นสาขาภายในเวลาที่เดือนนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของสถาบันการเงินต่างประเทศนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามีเหตุขัดข้องอันสมควร ประกาศดังกล่าวให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของสถาบันการเงินนั้น

มาตรา 85 ผู้สอบบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบตามมาตรา 83 ต้องรักษามารยาทและปฏิบัติงานสอบบัญชีเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบบัญชี รวมทั้งข้อกำหนดเพิ่มเติมตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด และรับรองงบการเงินให้แล้วเสร็จในเวลาที่สถาบันการเงินสามารถปฏิบัติตามกำหนดเวลาในมาตรา 83 ด้วย

ในกรณีที่สถาบันการเงินได้ทำเอกสารประกอบการลงบัญชีหรือลงบัญชีไม่ตรงกับความเป็นจริง ให้ผู้สอบบัญชีเปิดเผยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของบัญชีที่มีผลกระทบต่องบการเงินไว้ในรายงานการสอบบัญชีที่ตนจะต้องลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความเห็นพร้อมทั้งรายงานพฤติการณ์นั้นให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบด้วย

ผู้สอบบัญชีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจเพิกถอนการให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีนั้นได้

มาตรา 86 ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีพบเห็นและทราบว่ามีการทุจริตเกิดขึ้นในสถาบันการเงิน ให้ผู้สอบบัญชีผู้นั้นแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบพร้อมทั้งส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ในทันที

มาตรา 87 ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดให้สถาบันการเงิน หรือบริษัทแม่ หรือ บริษัทลูก หรือ บริษัทร่วม หรือ บริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของสถาบันการเงินส่งรายงาน หรือข้อมูลในรูปใด ๆ หรือแสดงเอกสารใดตามระยะเวลาหรือเป็นครั้งคราวตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดก็ได้ และชี้แจงเพื่ออธิบายหรือขยายความแห่งรายงาน หรือข้อมูล หรือเอกสารนั้นด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และภายในเวลาที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

งบการเงิน รายงาน ข้อมูล เอกสาร หรือคำชี้แจงที่ ส่ง หรือแสดงตามวรรคหนึ่ง สถาบันการเงินต้องทำให้ครบถ้วนและตรงต่อความเป็นจริง ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่างบการเงิน รายงาน ข้อมูล เอกสารหรือคำชี้แจงที่สถาบันการเงินส่ง หรือแสดงตามวรรคหนึ่ง มีข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือมีข้อความคลุมเครือไม่ชัดเจน หรือในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าจำเป็นหรือสมควร ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจดำเนินการให้มีการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชี หรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบโดยสถาบันการเงินรับภาระค่าใช้จ่าย และรายงานผลให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบ

มาตรา 88 ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจมีคำสั่งให้สถาบันการเงินต้องจัดให้กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน หรือผู้สอบบัญชีของสถาบันการเงิน มาให้ถ้อยคำหรือแสดงสมุดบัญชีเอกสารและหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการของสถาบันการเงินนั้น

มาตรา 89 ให้สถาบันการเงินเปิดเผยข้อมูลอื่นใดเกี่ยวกับสถาบันการเงินนั้นตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานแก่ผู้สอบบัญชี และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามอาชญากรรม หรือการปราบปรามการฟอกเงิน

หมวด 6

การตรวจสอบสถาบันการเงิน

มาตรา 90 ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจตั้งพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย หรือบุคคลภายนอกผู้มีคุณสมบัติอันสมควรเป็นผู้ตรวจการสถาบันการเงิน เพื่อตรวจสอบและรายงานกิจการ

และสินทรัพย์และหนี้สิน ของสถาบันการเงิน บริษัทแม่ บริษัทลูก หรือบริษัทร่วม และบริษัทที่อยู่
ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินนั้น ตลอดจนลูกหนี้และผู้ที่เกี่ยวข้องของสถาบันการเงินนั้นด้วยเป็นการ
ทั่วไปหรือเฉพาะกิจก็ได้

มาตรา 91 ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ผู้ตรวจการสถาบันการเงินมีอำนาจ

- (1) สั่งให้กรรมการ พนักงานหรือลูกจ้างของสถาบันการเงิน ผู้สอบบัญชีของสถาบัน
การเงิน และผู้รวบรวมหรือประมวลข้อมูลของสถาบันการเงินด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วย
เครื่องมืออื่นใดมาให้อ่านค่า หรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร ควตตรา หรือหลักฐานอื่น
อันเกี่ยวกับกิจการ สินทรัพย์และหนี้สินของสถาบันการเงิน
- (2) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน หรือในสถานที่ ซึ่งรวบรวม
หรือประมวลข้อมูลของสถาบันการเงินด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือด้วยเครื่องมืออื่นใด
- (3) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการประกอบธุรกิจอันเป็นการฝ่าฝืน
พระราชบัญญัตินี้หรือมีหลักฐานหรือเอกสารที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อตรวจสอบได้ในเวลา
ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก เว้นแต่ในกรณีจำเป็นและเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง
ให้กระทำได้อีกเมื่อได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย
- (4) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสารหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี
- (5) เข้าไปตรวจสอบฐานะหรือการดำเนินงานในสถานที่ประกอบธุรกิจของลูกหนี้ หรือ
บริษัทแม่ บริษัทลูก หรือบริษัทร่วม หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของสถาบันการเงิน รวมทั้งสั่งให้ลูกหนี้หรือผู้ที่
เกี่ยวข้องมาให้อ่านค่า หรือส่งสำเนา หรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร ควตตรา หรือ หลักฐานอื่นอันเกี่ยว
กับกิจการสินทรัพย์ และหนี้สินก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการสถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้นุคคลที่เกี่ยวข้อง
อำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา 92 ให้ผู้ตรวจการสถาบันการเงินเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 93 ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจการสถาบันการเงินต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง
บัตรประจำตัวผู้ตรวจการสถาบันการเงินให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในประกาศของ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมวด 7

มาตรการในการแก้ไขปัญหาด้านการเงิน

มาตรา 94 ในกรณีที่สถาบันการเงิน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการได้กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ก็ดี หรือข้อกำหนด หรือประกาศที่ออกโดยอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัตินี้ก็ดี หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตก็ดี ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจดำเนินการหรือมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

- (1) มีหนังสือเตือนไปยังสถาบันการเงินนั้นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- (2) มีคำสั่งห้ามการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม หรือมีคำสั่งให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติหรือข้อกำหนด หรือประกาศที่ออกโดยอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต
- (3) มีคำสั่งถอดถอนกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการคนใดคนหนึ่งหรือทุกคน โดยให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นมติที่ประชุมของผู้ถือหุ้น ในการนี้หากกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการพิสูจน์ได้ว่า คนไม่มีส่วนรับผิดชอบในการกระทำที่เกี่ยวข้อง ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจแต่งตั้งบุคคลนั้นเข้าดำรงตำแหน่งเดิมก็ได้

มาตรา 95 ในกรณีที่สถาบันการเงินมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

- (1) มีคำสั่งให้แก้ไขฐานะหรือการดำเนินการที่เป็นสาเหตุแห่งปัญหา
- (2) มีคำสั่งให้สถาบันการเงินนั้นลดทุน เพิ่มทุน หรือทั้งลดทุนและเพิ่มทุน ภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องไม่เกิน 90 วัน หากไม่ดำเนินการหรือดำเนินการไม่ได้ตามกำหนด ให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นนับแต่วันที่ยกกำหนดเวลา

ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนเพื่อพองฐานะและการดำเนินการต่อไป จะมีคำสั่งลดทุน เพิ่มทุน หรือทั้งลดทุนและเพิ่มทุนทันทีก็ได้ โดยให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการลดทุน เพิ่มทุน หรือทั้งลดทุนและเพิ่มทุน รวมตลอดจนการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุน

มิให้นำมาตรา 1117 มาตรา 1220 มาตรา 1222 มาตรา 1224 มาตรา 1225 มาตรา 1226 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา 50 มาตรา 136 วรรคสอง (2) มาตรา 137 มาตรา 139 และมาตรา 141 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 แล้วแต่กรณีมาใช้บังคับ

- (3) มีคำสั่งให้ระงับการดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว ภายในระยะเวลาที่กำหนด และในการนี้จะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขใด ๆ ด้วยก็ได้

(4) มีคำสั่งให้ถอดถอนกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการคนใดคนหนึ่ง หรือทุกคน และแต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าไปดำรงตำแหน่งแทนในทันทีตามที่เห็นสมควร โดยให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

(5) มีคำสั่งควบคุมสถาบันการเงิน หรือเลิกกิจการและหรือเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 96 กรณีที่ถือว่าสถาบันการเงินมีฐานะหรือการดำเนินการอยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชนนั้น ให้รวมถึงกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้ด้วย

(1) สถาบันการเงิน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ ผ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา 94 (2)

(2) สถาบันการเงิน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติมาตรา 48 มาตรา 49 มาตรา 50 มาตรา 51 มาตรา 55 มาตรา 56 มาตรา 58 มาตรา 60 มาตรา 62 มาตรา 64 มาตรา 66 มาตรา 67 มาตรา 69 และมาตรา 70 ซึ่งย่อมมีผลกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของสถาบันการเงินนั้น

(3) สถาบันการเงิน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ ไม่จัดทำบัญชีเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริง ตามมาตรา 82 หรือลงข้อความเท็จหรือปลอมบัญชี เอกสาร ซึ่งทำให้ไม่สามารถประเมินได้ว่าสถาบันการเงินนั้นมีฐานะและการดำเนินการที่มั่นคงเป็นไปตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเงินกองทุน สินทรัพย์ สินทรัพย์สภาพคล่อง การกันสำรองการจัดชั้นสินทรัพย์ และเรื่องอื่น ๆ ในพระราชบัญญัตินี้

(4) สถาบันการเงินหยุดทำการจ่ายเงินที่มีหน้าที่จะต้องชำระคืน

(5) สถาบันการเงิน มีผลประกอบการขาดทุน ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยคาดได้ว่าในระยะต่อไป จะไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นกรณีภายใต้บังคับมาตรา 101 หรือมาตรา 102 หรือไม่

มาตรา 97 การถอดถอนกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ ตามมาตรา 94 (3) หรือมาตรา 95(4) แล้วแต่กรณี มิให้ถือว่าเป็นการเลิกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายอื่น และไม่มีผลให้สถาบันการเงินต้องจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมายดังกล่าว

มาตรา 98 สถาบันการเงินใดหยุดทำการจ่ายเงินที่มีหน้าที่จะต้องชำระคืนเพราะขาดสภาพคล่อง ให้สถาบันการเงินนั้นแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบทันที และห้ามมิให้ดำเนินการใด ๆ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากธนาคารแห่งประเทศไทย และให้สถาบันการเงินนั้นส่ง

รายงานเพิ่มเติมโดยรายละเอียดแสดงเหตุที่ต้องหยุดทำการจ่ายเงินภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่หยุดทำการจ่ายเงิน

ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งผู้ตรวจการสถาบันการเงินไปทำการสอบสวนพฤติกรรม และเมื่อได้รับรายงานการสอบสวนแล้วให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควร หรือจะสั่งควบคุมสถาบันการเงิน หรือเลิกกิจการและหรือเพิกถอนใบอนุญาตก็ได้

มาตรา 99 ห้ามมิให้สถาบันการเงิน

- (1) จ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแก่ผู้ถือหุ้นเป็นการคืนส่วนทุน หรือ
- (2) จ่ายค่าตอบแทนในการบริหาร ซึ่งไม่รวมถึงค่าจ้างตามปกติแก่กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการสถาบันการเงินนั้น

หากการจ่ายดังกล่าวจะยังผลให้เงินกองทุนเหลือต่ำกว่าเงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามมาตรา 60

ในกรณีที่เห็นสมควร ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจอนุญาตให้สถาบันการเงินซื้อคืนได้ถอน สละ หรือได้มาซึ่งหุ้น หรือผลประโยชน์ในฐานะเป็นผู้ถือหุ้น อันจะมีผลเป็นการลดภาระทางการเงินหรือแก้ไขฐานะการเงินของสถาบันการเงิน นั้น

มาตรา 100 นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตราก่อน ๆ แล้ว ในกรณีที่สถาบันการเงินมีเงินกองทุนเหลือต่ำกว่าเงินกองทุนที่จะต้องดำรงไว้ตามมาตรา 60 ให้สถาบันการเงินนั้นเสนอโครงการเพื่อแก้ไขฐานะและการดำเนินการต่อธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อขอความเห็นชอบภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังนี้

- (1) การเสนอโครงการต้องกระทำภายใน 15 วันนับแต่วันที่สถาบันการเงินหรือผู้สอบบัญชี หรือธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจพบหรือทราบ

- (2) โครงการดังกล่าวจะต้องประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อยที่สุด

- ก. ขั้นตอนที่จะทำให้มีเงินกองทุนเพียงพอ
- ข. ระดับเงินกองทุนที่คาดว่าจะดำรงในแต่ละไตรมาส ภายในระยะเวลาของโครงการ

ค. ประเภทและธุรกิจที่จะประกอบกิจการ

ง. ระยะเวลาของโครงการซึ่งจะต้องไม่เกิน 1 ปี

เมื่อได้รับโครงการแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบและแจ้งให้ทราบภายใน 90 วัน โดยจะกำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

ในกรณีที่ไมเสนอโครงการภายในระยะเวลาที่กำหนดในอนุมาตรา (1) หรือการที่ไม่ได้รับความเห็นชอบในโครงการ หรือการที่ไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติตามโครงการไม่ได้ให้ถือว่าเลิกกิจการและหรือใบอนุญาตของสถาบันการเงินนั้นเป็นอันถูกเพิกถอน

มาตรา 101 นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตราก่อน ๆ แล้ว ในกรณีที่สถาบันการเงินดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันดั่งน้าหนักรวมทุกประเภท เหลือต่ำกว่าร้อยละ 5 ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

- (1) ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีคำสั่งเข้าควบคุมสถาบันการเงินนั้นเสีย
- (2) ให้สถาบันการเงินนั้นดำเนินการเลิกและชำระบัญชีบริษัทลูก หากปรากฏว่าสินทรัพย์ของบริษัทลูกไม่พอกับหนี้สิน หรือบริษัทลูกไม่สามารถชำระหนี้ได้เป็นปกติ ติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า 3 เดือน

มาตรา 102 ในกรณีที่สถาบันการเงินดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันดั่งน้าหนักรวมทุกประเภท เหลือต่ำกว่าร้อยละ 2.5 ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งเลิกกิจการและหรือ เพิกถอนใบอนุญาต

หมวด 8

การควบคุมสถาบันการเงิน

มาตรา 103 เมื่อมีคำสั่งควบคุมสถาบันการเงินใดแล้ว ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้สถาบันการเงินนั้นทราบ และปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของสถาบันการเงินนั้น กับทั้งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

มาตรา 104 ในการควบคุมสถาบันการเงินใด ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตั้งคณะกรรมการควบคุมสถาบันการเงินนั้น ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสองคน คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่จัดดำเนินการของสถาบันการเงินนั้นได้ทุกประการ และให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของสถาบันการเงินนั้น

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งและกำหนดอำนาจและหน้าที่พนักงานควบคุมสถาบันการเงินคนหนึ่งหรือหลายคนให้ปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งได้

การตั้งคณะกรรมการและการแต่งตั้งกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 105 กรรมการในคณะกรรมการควบคุมจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการของสถาบันการเงินตามมาตรา 46 และมีความรับผิดชอบทางกฎหมายทำนองเดียวกับกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี อีกทั้งยังจะต้องไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งกับตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ในฐานะกรรมการในคณะกรรมการควบคุมด้วย

มาตรา 106 เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยได้แจ้งคำสั่งควบคุมแก่สถาบันการเงินใด ห้ามมิให้กรรมการและพนักงานของสถาบันการเงินกระทำการของสถาบันการเงินนั้นอีกต่อไป เว้นแต่จะได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการควบคุมสถาบันการเงิน

มาตรา 107 เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยได้แจ้งคำสั่งควบคุมแก่สถาบันการเงินใดให้กรรมการพนักงานและลูกจ้างของสถาบันการเงินนั้นจัดการอันสมควรเพื่อปกป้องรักษาทรัพย์สินและประโยชน์ของสถาบันการเงินไว้ และรีบรายงานกิจการและมอบสินทรัพย์พร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสารดวงตรา และสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการและสินทรัพย์ของสถาบันการเงินให้แก่คณะกรรมการควบคุมสถาบันการเงินโดยมิชักช้า

มาตรา 108 เมื่อสถาบันการเงินใดถูกควบคุม ให้ผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือเอกสารของสถาบันการเงินนั้นแจ้งการครอบครองให้คณะกรรมการควบคุมสถาบันการเงินทราบโดยมิชักช้า

มาตรา 109 ภายในเวลา 120 วันนับแต่วันที่มิคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุม ให้คณะกรรมการควบคุม รายงานให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบถึงความเห็นของตนว่าสมควรจะให้สถาบันการเงินดำเนินกิจการต่อไปได้หรือไม่ พร้อมทั้งข้อมูลทางการเงินและเหตุผลประกอบ

ในกรณีที่เห็นว่าสมควรให้ดำเนินกิจการต่อไปได้ ให้คณะกรรมการเสนอโครงการแก้ไขฟื้นฟูสถาบันการเงินดังกล่าวมาด้วย โครงการแก้ไขฟื้นฟูสถาบันการเงินนั้นจะต้องประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้ เป็นอย่างน้อยที่สุด

- (1) ขั้นตอนที่จะทำให้มีเงินกองทุนเพียงพอ
- (2) ระดับเงินกองทุนที่คาดว่าจะดำรงในแต่ละไตรมาส
- (3) ประเภทและธุรกิจที่จะประกอบการ
- (4) ระยะเวลาของโครงการซึ่งจะต้องไม่เกิน 1 ปี
- (5) แผนการรวบรวมกิจการหรือโอนกิจการ (ถ้ามี)

มาตรา 110 ในกรณีที่คณะกรรมการควบคุมรายงานมาว่าสมควรจะให้สถาบันการเงินนั้นดำเนินกิจการต่อไปได้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องมีคำสั่งเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยภายใน 15 วัน และหากเห็นชอบด้วย ให้มีการดำเนินการไปตามโครงการแก้ไขฟื้นฟู ในการนี้จะมีคำสั่งเลิกควบคุมก็ได้ ให้ประกาศคำสั่งเลิกควบคุมในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

หากธนาคารแห่งประเทศไทยมีคำสั่งไม่เห็นชอบหรือโครงการดังกล่าวไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีคำสั่งเลิกกิจการและหรือเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 111 เมื่อคณะกรรมการควบคุมสถาบันการเงินรายงานว่าสถาบันการเงินที่ถูกควบคุมไม่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตสถาบันการเงินนั้น และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

มาตรา 112 เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งเพิกถอนใบอนุญาตสถาบันการเงิน ให้มีการเลิกและชำระบัญชีสถาบันการเงินนั้นเสีย การชำระบัญชีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยสถาบันประกันเงินฝาก

การเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 95(5) มาตรา 98 มาตรา 100 มาตรา 102 ให้การชำระบัญชีเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยสถาบันประกันเงินฝากเช่นกัน

มาตรา 113 เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา 104 ให้คณะกรรมการควบคุมสถาบันการเงินหรือพนักงานควบคุมสถาบันการเงินที่ได้รับมอบอำนาจมีอำนาจสั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือให้แสดงหรือส่งสมุด บัญชี เอกสาร ควงตราและหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการและสินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ถูกควบคุม

มาตรา 114 กรรมการควบคุมสถาบันการเงินและพนักงานควบคุมสถาบันการเงินอาจได้รับเงินค่าตอบแทนตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา 115 ค่าใช้จ่ายและเงินค่าตอบแทนในการควบคุมสถาบันการเงินใด ให้จ่ายจากสินทรัพย์ของสถาบันการเงินนั้น

มาตรา 116 ในระหว่างการควบคุมตามบทบัญญัติข้างต้น มิให้นำบทบัญญัติใน หมวด 4 ว่าด้วยการกำกับสถาบันการเงินมาบังคับใช้แก่สถาบันการเงินนั้น

หมวด 9

การควบกิจการและการโอนกิจการ

มาตรา 117 ในกรณีที่สถาบันการเงินควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น ไม่มีผลเป็นการโอนใบอนุญาตของสถาบันการเงินเดิมไปเป็นของสถาบันการเงินใหม่

มาตรา 118 ในกรณีที่สถาบันการเงินใดประสงค์ที่จะควบกิจการกับสถาบันการเงินอื่นหรือโอนกิจการหรือรับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่หรือจากสถาบันการเงินอื่น ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินนั้นจัดทำโครงการแสดงรายละเอียดการดำเนินงานเสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ถ้าธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นชอบกับโครงการดังกล่าว ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศการให้ความเห็นชอบในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ในประกาศดังกล่าวจะกำหนดระยะเวลาดำเนินการและเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

ในการดำเนินการตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ถ้าสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นมิให้นำบทบัญญัตินี้ดังกล่าวมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

(1) มาตรา 237 มาตรา 1117 มาตรา 1119 มาตรา 1145 มาตรา 1185 มาตรา 1220 มาตรา 1222 มาตรา 1224 มาตรา 1225 มาตรา 1226 มาตรา 1238 และมาตรา 1240 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(2) มาตรา 31 มาตรา 50 มาตรา 52 มาตรา 54 วรรคสอง มาตรา 102 ประกอบกับ มาตรา 33 วรรคสอง มาตรา 107 มาตรา 136(2) มาตรา 137 มาตรา 139 มาตรา 140 มาตรา 141 มาตรา 146 มาตรา 147 และมาตรา 148 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535

(3) มาตรา 94(2) มาตรา 114 และมาตรา 115 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายพุทธศักราช 2483 ทั้งนี้ เฉพาะที่เกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน เนื่องในการควบกิจการหรือโอนกิจการ

ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่บุคคลใดในการดำเนินการตามวรรคสองสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนต้องร่วมกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นนั้น

เพื่อประโยชน์ในการกักตุนเงินให้มีการจำกัดคัดถอนทางเศรษฐกิจ หากการควบกิจการหรือการโอนกิจการมีผลทำให้ธนาคารพาณิชย์ นอกจากสาขาของสถาบันการเงินต่างประเทศ มีจำนวนลดลงจนเหลือต่ำกว่า 7 แห่ง หรือธนาคารพาณิชย์แห่งใดแห่งหนึ่งมีส่วนแบ่งการตลาดสูงถึงระดับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยดำเนินการเพื่อเปิดโอกาสให้มีการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นโดยเร็ว

มาตรา 119 เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของธนาคารแห่งประเทศไทยตามมาตรา 118 แล้ว ให้สถาบันการเงินที่จะควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการ ทั้งหมดหรือบางส่วนจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาการควบกิจการหรือโอน หรือรับโอนกิจการ ในการนี้มีให้นำบทกฎหมายเกี่ยวกับการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการของสถาบันการเงินนั้นมาใช้บังคับ และให้สถาบันการเงินนั้นงดรับลงทะเบียนการโอนหุ้นเมื่อพ้นเจ็ดวันนับแต่วันที่มีประกาศการให้ความเห็นชอบของธนาคารแห่งประเทศไทยตามมาตรา 118 จนถึงวันประชุมผู้ถือหุ้น และเรียกประชุมผู้ถือหุ้นโดยจัดส่งหนังสือนัดให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันแต่ต้องไม่เกินสิบสี่วัน ทั้งนี้ ให้โฆษณาคำบอกกล่าวนัดประชุมในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุมด้วย ในการประชุมถ้ามีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนเสียงของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม ให้ถือว่าการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมาย

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจมีหุ้นในสถาบันการเงินใดไม่ต่ำกว่าร้อยละเก้าสิบ เมื่อได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของธนาคารแห่งประเทศไทยตามมาตรา 118 แล้ว ให้ถือว่าการให้ความเห็นชอบของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และการควบกิจการหรือโอนหรือรับโอนกิจการนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายโดยไม่ต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ห้ามมิให้บุคคลใดฟ้องสถาบันการเงินตามมาตรา 118 เป็นคดีล้มละลายในระหว่างดำเนินการเพื่อควบกิจการหรือโอนกิจการตามที่ได้มีประกาศการให้ความเห็นชอบของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามมาตรา 118

มาตรา 120 ในกรณีที่สถาบันการเงินใดหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของสถาบันการเงินใดประสงค์จะซื้อหรือมีหุ้นในสถาบันการเงินอื่น ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการเงินประเภทเดียวกันหรือต่างประเภทเพื่อการควบกิจการหรือการโอนกิจการ อันจะเป็นผลให้สถาบันการเงินมีฐานะหรือการดำเนินงานมั่นคงยิ่งขึ้น ให้สถาบันการเงินหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของสถาบันการเงินดังกล่าวข้างต้นจัดทำโครงการเสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทย และให้ซื้อหรือมีหุ้นได้เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบโครงการแล้ว ในการให้ความเห็นชอบ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขใด ๆ ด้วยก็ได้

ในการควบกิจการหรือโอนกิจการตามโครงการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบให้นำบทบัญญัติในมาตรา 118 วรรคสอง และวรรคสาม และมาตรา 119 วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 121 ในการควบกิจการของสถาบันการเงินเข้าด้วยกันหรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการของสถาบันการเงินให้แก่สถาบันการเงินอื่น ทั้งหมดหรือบางส่วน หากมีการโอนสินทรัพย์ที่มีหลักประกันอย่างอื่นที่มีสิทธิจำนอง สิทธิจำนำ หรือสิทธิอันเกิดขึ้นแต่การค้ำประกันซึ่งยอมตกไปได้แก่ผู้รับโอนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 305 แล้ว ให้หลักประกันอย่างอื่นนั้นตกแก่สถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการ แล้วแต่กรณี

มาตรา 122 ในการควบกิจการของสถาบันการเงินเข้าด้วยกันหรือควบกิจการเข้ากับสถาบันการเงินอื่น หรือโอนกิจการของสถาบันการเงินให้แก่สถาบันการเงินอื่นทั้งหมดหรือบางส่วน ถ้ามีการฟ้องร้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้สถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการ แล้วแต่กรณีเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ถامค้ำพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลได้มีพิพากษาบังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น

มาตรา 123 ในการโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนตามหมวดนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ ทั้งนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา 306 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 308 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

หมวด 10
การเลิกประกอบกิจการ

มาตรา 124 สถาบันการเงินใดประสงค์จะเลิกประกอบกิจการ หรือหยุดประกอบกิจการเป็นการชั่วคราว สถาบันการเงินนั้นต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

หมวด 11
การค้ากับสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

มาตรา 125 ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจรับภาระหน้าที่ในการการค้ากับ ควบคุม หรือดูแลสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น และกระทรวงเจ้าสังกัดอาจมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยการค้ากับ ควบคุม หรือดูแลสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นแทนตนเองก็ได้ ในการนี้ให้จัดทำบันทึกความตกลงระหว่างกันขึ้นระบุนขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่กระทรวงเจ้าสังกัดจะมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยกระทำการและรายชื่อสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นที่มอบหมายให้อยู่ในการการค้ากับ ควบคุม และดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย

ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามบันทึกความตกลงในวรรคแรก ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจออกหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการการค้ากับ ควบคุม และดูแล ซึ่งสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นจะต้องปฏิบัติตาม

ทั้งนี้ ในกรณีที่สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นประกอบธุรกิจโดยรับเงินฝาก หรือรับเงินที่ต้องจ่ายคืนจากประชาชน ให้นำบทบัญญัติในหมวด 4 ถึงหมวด 6 แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

หมวด 12

บทกำหนดโทษ

ส่วนที่ 1

ความผิดเกี่ยวกับการใช้ชื่อ

มาตรา 126 สถาบันการเงินใดไม่ใช้ชื่อซึ่งมีคำว่า “ธนาคาร” “บริษัทเงินทุน” “บริษัทเครดิตฟองซิเอร์” นำหน้า และ “จำกัด (มหาชน)” ต่อท้าย หรือใช้อักษรย่อ “บมจ.” นำหน้าแทนข้อความดังกล่าวข้างต้น แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสามพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 127 ผู้ใดนอกจากสถาบันการเงินใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “ธนาคาร” “เงินทุน” “การเงิน” “การลงทุน” “เครดิต” “ทรัสต์” “ไฟแนนซ์” “บริษัทเครดิตฟองซิเอร์” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกันต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ส่วนที่ 2

ความผิดเกี่ยวกับการประกอบกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาต

มาตรา 128 ผู้ใดประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ โดยมิได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

ส่วนที่ 3

ความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนทั่วไป

มาตรา 129 สถาบันการเงินใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 13 มาตรา 15 มาตรา 16 มาตรา 31 มาตรา 32 มาตรา 35 มาตรา 39 มาตรา 40 มาตรา 41 มาตรา 45 มาตรา 46 มาตรา 47 มาตรา 48 มาตรา 49 มาตรา 50 มาตรา 51 มาตรา 55 มาตรา 60 มาตรา 62 มาตรา 64 มาตรา 66 มาตรา 67 มาตรา 69 มาตรา 72 มาตรา 73 มาตรา 74 มาตรา 77 มาตรา 78 มาตรา 79 มาตรา 81 มาตรา 82 มาตรา 83 มาตรา 84 มาตรา 89 มาตรา 98 มาตรา 99 มาตรา 100 หรือมาตรา 118 หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศ หรือข้อกำหนด หรือเงื่อนไขหรือคำสั่งที่กำหนดตามมาตรา 15 มาตรา 16

มาตรา 17 มาตรา 28 วรรคสอง มาตรา 32 มาตรา 34 วรรคสอง มาตรา 35 มาตรา 48 มาตรา 49 มาตรา 50 มาตรา 51 มาตรา 52 มาตรา 55 มาตรา 56 มาตรา 58 มาตรา 59 มาตรา 60 มาตรา 61 มาตรา 62 มาตรา 67 มาตรา 69 มาตรา 70 มาตรา 71 มาตรา 72 มาตรา 73 มาตรา 74 มาตรา 75 มาตรา 76 มาตรา 77 มาตรา 79 มาตรา 80 มาตรา 82 มาตรา 83 มาตรา 87 มาตรา 88 มาตรา 94 มาตรา 95 มาตรา 101 หรือมาตรา 124 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสามพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 130 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 33 มาตรา 43(2) มาตรา 43(3) หรือมาตรา 54 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสามปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละสองพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา 131 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 106 มาตรา 107 หรือมาตรา 108 หรือฝ่าฝืนคำสั่งคณะกรรมการควบคุมสถาบันการเงิน หรือพนักงานควบคุมสถาบันการเงินตามมาตรา 113 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีและปรับไม่เกินสามแสนบาทและปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา 132 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามมาตรา 126 มาตรา 127 มาตรา 128 หรือมาตรา 129 เป็นนิติบุคคล กรรมการของนิติบุคคลนั้นหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา 133 ความผิดตามมาตรา 129 ถ้ามิได้ฟ้องต่อศาลหรือมิได้มีการเปรียบเทียบตามมาตรา 160 ภายในสองปีนับแต่วัน que ผู้ตรวจการสถาบันการเงินตรวจพบการกระทำความผิดหรือภายในห้าปี นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ

มาตรา 134 ผู้ใดให้ข้อมูลคำอันเป็นเท็จแก่ผู้ตรวจการสถาบันการเงิน คณะกรรมการควบคุมสถาบันการเงิน พนักงานควบคุมสถาบันการเงิน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหายต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

มาตรา 135 ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ตรวจการสถาบันการเงิน คณะกรรมการควบคุมสถาบันการเงิน พนักงานควบคุมสถาบันการเงินซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท

มาตรา 136 ผู้ใดถอน ทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งตราหรือเครื่องหมายซึ่งผู้ตรวจการสถาบันการเงิน คณะกรรมการควบคุมสถาบันการเงิน พนักงานควบคุมสถาบันการเงิน ได้ประทับหรือหมายไว้ที่สิ่งนั้น ๆ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินสามแสนบาท

มาตรา 137 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สินหรือเอกสารใด ๆ อันผู้ตรวจการสถาบันการเงิน คณะกรรมการควบคุมสถาบันการเงิน พนักงานควบคุมสถาบันการเงิน ได้ยึด อาศัย รักษาไว้ หรือส่งให้ส่ง เพื่อเป็นพยานหลักฐานหรือเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ไม่ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะรักษาทรัพย์สินหรือเอกสารนั้นไว้เอง หรือส่งให้ผู้นั้นหรือผู้อื่นส่งหรือรักษาไว้ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสามปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

ส่วนที่ 4

ความผิดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และผู้สอบบัญชี

มาตรา 138 ในกรณีที่สถาบันการเงินใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 28 มาตรา 31 มาตรา 82 มาตรา 83 มาตรา 87 หรือมาตรา 88 กรรมการหรือผู้จัดการของสถาบันการเงินนั้น หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินสามแสนบาท เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของสถาบันการเงินนั้นด้วย

ในกรณีที่สถาบันการเงินใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 73 มาตรา 95 หรือมาตรา 98 หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือคำสั่งที่กำหนดตามมาตรา 13 มาตรา 28 มาตรา 29 มาตรา 50 มาตรา 62 มาตรา 73 มาตรา 75 หรือมาตรา 82 กรรมการ หรือผู้จัดการของสถาบันการเงินนั้น หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท เว้นแต่ จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของสถาบันการเงินนั้นด้วย

มาตรา 139 ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินใดทุจริต หลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จแก่ประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากประชาชนผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ประชาชนผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา 140 ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน ซึ่งได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินของสถาบันการเงินหรือทรัพย์สินที่สถาบันการเงินเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย กระทำผิดหน้าที่ของคนด้วยประการใด ๆ โดยทุจริตจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของสถาบันการเงิน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา 141 ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน ครอบครองทรัพย์สินซึ่งเป็นของสถาบันการเงินหรือซึ่งสถาบันการเงินเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา 142 ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงินเอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สินอันบริษัทมีหน้าที่ดูแลหรือที่อยู่ในความครอบครองของบริษัท ถ้าได้กระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น หรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา 143 ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน รู้ว่าเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินหรือเจ้าหน้าที่ของบุคคลอื่นซึ่งจะใช้สิทธิของเจ้าหน้าที่สถาบันการเงินบังคับการชำระหนี้จากสถาบันการเงิน ใช้หรือน่าจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้

(1) ย้ายไปเสียซ่อนเร้นหรือโอนไปให้แก่ผู้อื่นซึ่งทรัพย์สินของสถาบันการเงิน หรือ

(2) แก่งให้สถาบันการเงินเป็นหนี้ซึ่งไม่เป็นความจริง

ถ้าได้กระทำเพื่อมิให้เจ้าหน้าที่ได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา 144 ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน กระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่สถาบันการเงินนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา 145 ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน กระทำหรือยินยอมให้กระทำการดังต่อไปนี้

(1) ทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง ตัดทอน หรือปลอมบัญชีเอกสาร หรือหลัก

ประกันของสถาบันการเงินหรือที่เกี่ยวกับสถาบันการเงิน

(2) ลงข้อความเท็จหรือไม่ลงข้อความสำคัญในบัญชีหรือเอกสารของสถาบันการเงิน หรือที่เกี่ยวกับสถาบันการเงิน หรือ

(3) ทำบัญชีไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่ตรงต่อความเป็นจริง

ถ้ากระทำหรือยินยอมให้กระทำ เพื่อลวงให้สถาบันการเงินหรือผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์ อันควรได้ หรือลวงบุคคลใด ๆ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาท ถึงหนึ่งล้านบาท

มาตรา 146 ความผิดตามมาตรา 139 มาตรา 140 มาตรา 141 มาตรา 142 มาตรา 143 มาตรา 144 หรือมาตรา 145 หากผู้กระทำเป็นพนักงานของสถาบันการเงิน ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

มาตรา 147 ผู้สอบบัญชีหรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านของสถาบันการเงินใด ปฏิบัติงานสอบบัญชีเพื่อ แสดงความเห็นต่องบการเงินไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือข้อกำหนด เพิ่มเติมตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด หรือทำรายงานเท็จอันเป็นการ ผ่าฝืนมาตรา 85 หรือมาตรา 87 หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา 86 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน ห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 148 ผู้ใดก่อให้เกิดกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน หรือ ผู้สอบบัญชี หรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านของสถาบันการเงิน กระทำความผิดตามที่บัญญัติในมาตรา 139 มาตรา 140 มาตรา 141 มาตรา 142 มาตรา 143 มาตรา 144 มาตรา 145 และมาตรา 147 ไม่ว่า ด้วยการ ใช้ สั่ง ชูเกียรติ ช้าง หรือด้วยวิธีอื่นใด ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ

มาตรา 149 ผู้ใดกระทำความผิดประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่ กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน หรือผู้สอบบัญชี หรือผู้ชำนาญการ เฉพาะด้านของสถาบันการเงิน กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 139 มาตรา 140 มาตรา 141 มาตรา 142 มาตรา 143 มาตรา 144 มาตรา 145 และมาตรา 147 ไม่ว่าก่อนหรือขณะกระทำความผิด ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ เว้นแต่ผู้นั้นมิได้รู้ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้น

มาตรา 150 ในความผิดตามมาตรา 139 มาตรา 140 มาตรา 141 มาตรา 142 มาตรา 143 มาตรา 144 มาตรา 145 มาตรา 147 มาตรา 148 หรือมาตรา 149 เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ให้พนักงาน อัยการมีอำนาจเรียกทรัพย์สิน หรือราคา หรือค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายแทนผู้เสียหายด้วย และให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล

มาตรา 151 ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรา 139 มาตรา 140 มาตรา 141 มาตรา 142 มาตรา 143 มาตรา 144 มาตรา 145 มาตรา 147 มาตรา 148 หรือ มาตรา 149 และธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าหากปล่อยเงินเข้าไว้อาจเกิดความเสียหายแก่ ประโยชน์ของประชาชน ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของ บุคคลนั้น หรือทรัพย์สินซึ่งตามกฎหมายอาจถือได้ว่าเป็นของบุคคลนั้น แต่จะยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ไว้เกินกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลให้คำสั่งยึดหรืออายัด ดังกล่าว ยังคงมีผลต่อไปจนกว่าศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถฟ้องคดีได้ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ศาลที่มีเขตอำนาจจะสั่งขยายระยะเวลาออกไปอีกตามคำขอของธนาคาร แห่งประเทศไทยก็ได้

ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง

การกำหนดวิธีการ ในการดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และการกำหนด จำนวนเงินที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีพและเลี้ยงดูครอบครัวของบุคคลที่ถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินตาม วรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะประกาศกำหนด

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า บุคคลดังกล่าวจะหลบหนีออกนอก ราชอาณาจักรเมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยร้องขอให้ศาลอาญามีอำนาจสั่งห้ามมิให้บุคคลนั้นออก นอกราชอาณาจักรไว้ก่อนได้ ในกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วน เมื่อผู้ว่าการธนาคารแห่ง ประเทศไทย หรือบุคคลที่ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยมอบหมายแจ้งให้ผู้บัญชาการสำนักงาน ดำรวจแห่งชาติทราบให้ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอำนาจสั่งห้ามมิให้บุคคลนั้นออกนอก ราชอาณาจักรไว้ก่อนเป็นการชั่วคราวได้เป็นเวลาไม่เกินสิบห้าวัน จนกว่าศาลอาญาจะมีคำสั่งเป็น อย่างอื่น

ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของศาลอาญาหรือของผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่สั่งตาม วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท

ผู้ใดทำลาย ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ โอนให้ แก่บุคคลอื่น หรือกระทำการใด ๆ ให้เสียหายแก่ทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดดังกล่าว ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท

ส่วนที่ 5

ความผิดเกี่ยวกับการเปิดเผยความลับ

มาตรา 152 ผู้ใดล่วงรู้กิจการของสถาบันการเงินใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผย นอกจากตามหน้าที่ หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี หรือเป็นการเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเป็นการเปิดเผยแก่ผู้ตรวจสอบบัญชีของสถาบันการเงินนั้น หรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับสถาบันการเงินนั้น หรือเป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะการดำเนินการของสถาบันการเงินนั้น หรือเป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ทั้งนี้ กิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย โดยปกติได้แก่ ความลับของลูกค้า อันเป็นการคุ้มครองสิทธิในชื่อเสียงและความเป็นอยู่ส่วนตัว อย่างไรก็ดี ผู้ล่วงรู้กิจการของสถาบันการเงิน ตามวรรคหนึ่ง อาจเปิดเผยได้ หากความลับนั้นถูกเปิดเผยต่อสาธารณชนแล้ว หรือลูกค้าให้ความยินยอม

มาตรา 153 ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของสถาบันการเงิน โดยเหตุที่เป็นผู้มีอำนาจในการจัดการ กิจหรือพนักงานกิติ และเปิดเผยความลับนั้น ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่สถาบันการเงิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ส่วนที่ 6

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

มาตรา 154 ผู้ใดเข้าสู่ระบบเครือข่ายปฏิบัติการคอมพิวเตอร์โดยใช้รหัสหรือวิธีอื่นใดที่มีใช้ของตนเอง หรือโดยการทะลุทะลวงสิ่งที่ปกป้องคุ้มครองระบบเครือข่ายปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของสถาบันการเงินไว้ โดยไม่มีอำนาจหน้าที่กระทำการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 155 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลอันประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลอื่นใดอันเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของสถาบันการเงิน โดยตนเองมิได้มีอำนาจหน้าที่กระทำการนั้น

ถ้าได้กระทำให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันการเงินหรือผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 156 ผู้ใดได้รับมาจำหน่าย จ่าย แจก หรือโอนข้อมูลใด ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้รับมาจากการกระทำความผิดตามมาตรา 154 หรือมาตรา 155 ให้แก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 157 ผู้ใดได้เตรียมการ หรือพยายามกระทำความผิดใด ๆ หรือเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดใด ๆ ตามมาตรา 154 หรือมาตรา 155 หรือมาตรา 156 ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา 158 ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 154 มาตรา 155 มาตรา 156 หรือมาตรา 157 ถ้าได้กระทำนอกราชอาณาจักรทั้งหมดหรือแต่บางส่วน และผู้เสียหายเป็นคนไทย หรือเป็นนิติบุคคลสัญชาติไทยหรือมีสำนักงานสาขาในประเทศไทย ให้ถือว่าความผิดนั้นได้กระทำในราชอาณาจักร

มาตรา 159 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 154 หรือมาตรา 155 หรือมาตรา 156 หรือ มาตรา 157 หรือมาตรา 158 ได้กระทำในฐานะผู้กระทำความผิดเป็น ผู้มีอำนาจในการจัดการของสถาบันการเงิน หรือในฐานะเป็นผู้มีอาชีพหรือธุรกิจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ผู้กระทำ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท

ส่วนที่ 7

การเปรียบเทียบปรับ

มาตรา 160 ความผิดตามมาตรา 129 หรือมาตรา 138 ให้คณะกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนสามคน ซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อคณะกรรมการได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดแล้ว ให้คดีอาญานั้นเป็นอันเลิกกัน ในกรณีที่มีอำนาจในการจัดการเป็นผู้ต้องหา คดีอาญาเป็นอันเลิกกันต่อเมื่อได้ชำระค่าปรับจากทรัพย์สินของตนเอง

ส่วนที่ 8
อำนาจในการดำเนินคดี

มาตรา 161 การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 146 ซึ่งพนักงานของสถาบันการเงินเป็นผู้กระทำความผิด ให้ถือว่าธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด 13
บทเฉพาะกาล

มาตรา 162 ให้ถือว่าธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประเภทนั้นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 163 ให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศกระทรวงการคลัง หรือประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ บรรดาซึ่งยังใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะได้มีการกำหนดประกาศข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ออกใช้บังคับ

สถาบันการเงินใดได้รับอนุญาตก่อนผันให้ลงทุน หรือซื้อ หรือมีหุ้นเกินอัตราส่วนตามมาตรา 50 อยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สถาบันการเงินมีสิทธิถือ หรือมีไว้ต่อไปตามเงื่อนไขที่ได้รับการผ่อนผัน แต่ต้องไม่เกินกำหนด 5 ปี

ในกรณีที่สถาบันการเงินใดได้รับผ่อนผันให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่ง เกินอัตราส่วนตามมาตรา 62 อยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สถาบันการเงินนั้นคงให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน ให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลิสซิ่ง ตามสัญญาที่ผูกพันไว้แล้วต่อไปได้ จนกว่าจะครบกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ตามที่ระบุในสัญญาดังกล่าว

มาตรา 164 สำหรับบริษัทเงินทุนที่ได้รับใบอนุญาตแล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ประกอบธุรกิจได้ไม่น้อยกว่าที่ได้รับอนุญาตไว้แล้ว แม้ว่าจะเกินขอบเขตที่กำหนดตามมาตรา 15 ก็ตาม

มาตรา 165 สำหรับสาขาธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการวิเทศธนกิจแล้วใน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ประกอบกิจการวิเทศธนกิจต่อไปได้ตามใบอนุญาต ประกาศ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มีอยู่เดิมหรือใช้บังคับก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา 166 ให้ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การขออนุญาตจัดตั้งธนาคารที่จำกัดขอบเขตธุรกิจ มีผลบังคับต่อไปภายใต้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ความในประกาศนั้น ให้ใช้คำว่า “ธนาคารแห่งประเทศไทย” แทนคำว่า “รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง” หรือ “รัฐมนตรี” หรือ “กระทรวงการคลัง” แล้วแต่กรณี และให้ถือว่าประกาศนั้น เป็นประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 28

มาตรา 167 ในขณะที่ยังไม่มีการจัดตั้งและเปิดทำการซึ่งสถาบันประกันเงินฝากการชำระบัญชีตาม มาตรา 112 ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีบริษัท จำกัด หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดว่าด้วยการชำระบัญชี แล้วแต่กรณี เว้นแต่การใดที่เป็น อำนาจและหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก 1

ให้ธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจดังต่อไปนี้ได้

1. การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจแต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์เต็มที่
2. การจำหน่ายโปรแกรมระบบงาน
3. การติดต่อหรือแนะนำบริษัทประกันภัยหรือบริษัทประกันชีวิต
4. การให้บริการจัดจำหน่ายหรือวิเคราะห์โครงการเพื่อการลงทุน
5. การเป็นนายหน้าหรือจัดการหาเงินกู้หรือเงินลงทุน
6. การเป็นที่ปรึกษาในการซื้อกิจการ รวมกิจการหรือควบกิจการ
7. การดูแลและเก็บรักษาหลักทรัพย์ บัตรเงินฝากและตราสารหนี้
8. การเป็นนายหน้าตัวแทนจัดจำหน่ายหลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และตราสารหนี้ของรัฐวิสาหกิจ
9. การให้บริการข่าวสารข้อมูล
10. ที่ปรึกษาทางการเงินหรือการดำเนินงานของธุรกิจ
11. การจัดการออก จัดจำหน่าย และการค้าตราสารแห่งหนี้
12. ผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้และผู้ดูแลผลประโยชน์กองทุนรวม
13. นายทะเบียนหลักทรัพย์
14. ตัวแทนเพื่อสนับสนุนการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์
15. จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
16. การจัดการกองทุนส่วนบุคคล
17. ตัวแทนเรียกเก็บหนี้เงินกู้
18. รับซื้อหรือรับ โอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม
19. แปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์และตัวแทนเรียกเก็บหนี้
20. ให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบลิสซิ่ง
21. การให้บริการรับคำสั่งซื้อขายหน่วยลงทุนเพื่อส่งให้กับบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม
22. ให้สาขาในต่างประเทศทำหน้าที่จัดการกองทุนเพื่อการลงทุน หรือการพัฒนาระหว่างประเทศ หรือรับบริหารสินทรัพย์ให้แก่บุคคลภายใต้กฎหมายของประเทศนั้น ๆ

23. ให้บริการแบบธนาคารปลอดดอกเบี้ย (Islamic banking)
  24. ให้บริการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบธนาคารในสำนักงาน (office banking)
  25. การให้บริการประกันภัยเปิดบริการประกันภัยผ่านเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบธนาคารทางโทรศัพท์ หรือระบบธนาคารในสำนักงาน
  26. ให้บริการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
-

ภาคผนวก 2

ให้บริษัทเงินทุนสามารถประกอบธุรกิจดังต่อไปนี้ได้

1. การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจแต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์เต็มที่
2. การจำหน่ายโปรแกรมระบบงาน
3. การติดต่อหรือแนะนำบริษัทประกันภัยหรือบริษัทประกันชีวิต
4. การให้บริการจัดจำหน่ายหรือวิเคราะห์โครงการเพื่อการลงทุน
5. การเป็นนายหน้าหรือจัดการหาเงินกู้หรือเงินลงทุน
6. การเป็นที่ปรึกษาในการซื้อกิจการ รวมกิจการหรือควบกิจการ
7. การดูแลและเก็บรักษาหลักทรัพย์ บัตรเงินฝากและตราสารหนี้
8. การเป็นนายหน้าตัวแทนจัดจำหน่ายหลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และตราสารหนี้ของรัฐวิสาหกิจ
9. การให้บริการข่าวสารข้อมูล
10. ที่ปรึกษาทางการเงินหรือการดำเนินงานของธุรกิจ
11. การจัดการออก จัดจำหน่าย และการค้าตราสารแห่งหนี้
12. ผู้แทนผู้ถือหุ้นและผู้ดูแลผลประโยชน์กองทุนรวม
13. นายทะเบียนหลักทรัพย์
14. ตัวแทนเพื่อสนับสนุนการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์
15. จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
16. การจัดการกองทุนส่วนบุคคล
17. ตัวแทนเรียกเก็บหนี้เงินกู้
18. รับซื้อหรือรับ โอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม
19. แปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์และตัวแทนเรียกเก็บหนี้
20. ให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบลิสซิ่ง
21. ธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
22. ธุรกิจค้าประกัน
23. ให้ใช้หนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนเป็นหลักประกันของหรือหลักประกันสัญญาต่อส่วนราชการได้

ภาคผนวก 3

ให้บริษัทเครดิตฟองซิเอร์สามารถประกอบธุรกิจดังต่อไปนี้ได้

1. การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้เพื่อการดำเนินธุรกิจแต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์เต็มที่
2. การจำหน่ายโปรแกรมระบบงานที่ได้นำมาพัฒนาแล้ว รวมทั้งการพัฒนาระบบงานด้านคอมพิวเตอร์
3. การติดต่อหรือแนะนำบริษัทประกันภัยหรือประกันชีวิต
4. การให้ประชาชนเช่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่รับโอนกรรมสิทธิ์มาจากผู้จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์เมื่อได้มีบุคคลตกลงจะเช่าซื้อแล้ว
5. การให้เช่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ซึ่งบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ได้กลับเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์เนื่องจากผู้เช่าซื้อผิดสัญญา
6. ให้กู้ยืมเงินแก่ผู้รับเงินตามตัวสัญญาใช้เงินที่บริษัทเครดิตฟองซิเอร์นั้นเป็นผู้ออก
7. ให้กู้ยืมเงินแก่ ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ โดยไม่ต้องรับจำนองอสังหาริมทรัพย์เป็นประกัน
8. ให้ซื้อเอกสารแสดงสิทธิในหนี้ที่กระทรวงการคลังกำกับค้ำประกันค้ำเงินและดอกเบี้ย
9. ประกอบกิจการตัวแทนเรียกเก็บหนี้เงินกู้ที่มีอสังหาริมทรัพย์จำนองเป็นประกัน รวมทั้งการจัดทำบัญชี รายงานเก็บรักษาเอกสาร ชำระภาษี หรือเบี้ยประกันภัยและหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับการเก็บหนี้เงินกู้

ภาคผนวก 4

กิจการวิเทศธนกิจ มีดังต่อไปนี้

1. กิจการวิเทศธนกิจเพื่อการให้กู้ยืมในต่างประเทศ ซึ่งประกอบธุรกิจดังนี้

1.1 รับฝากเงินหรือกู้ยืมเงินตราต่างประเทศจากต่างประเทศ จากบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทยและมีภูมิลำเนาหรืออยู่ในต่างประเทศ หรือจากนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ และไม่ได้ประกอบกิจการภายในประเทศไทย เว้นแต่ธนาคารต่างประเทศที่มีสาขาหรือสำนักงานผู้แทนในประเทศไทยหรือนิติบุคคลอื่นที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือจากสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะนำไปให้กู้ยืมเป็นเงินตราต่างประเทศในต่างประเทศ หรือแก่กิจการวิเทศธนกิจอื่น กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

1.2 รับฝากเงินหรือกู้ยืมเงินตราต่างประเทศจากกิจการวิเทศธนกิจอื่น กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะนำไปให้กู้ยืมเป็นเงินตราต่างประเทศในต่างประเทศ หรือแก่กิจการวิเทศธนกิจอื่น กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

1.3 รับฝากหรือกู้ยืมเงินบาทจากต่างประเทศจากธนาคารต่างประเทศในต่างประเทศ หรือสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะนำไปให้กู้ยืมแก่ธนาคารต่างประเทศในต่างประเทศ สาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย หรือกิจการวิเทศธนกิจอื่น

1.4 รับฝากหรือกู้ยืมเงินบาทจากกิจการวิเทศธนกิจอื่น ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะนำไปให้กู้ยืมแก่ธนาคารต่างประเทศในต่างประเทศ สาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย หรือกิจการวิเทศธนกิจอื่น

2. กิจการวิเทศธนกิจเพื่อการให้กู้ยืมในประเทศ ซึ่งประกอบธุรกิจ ดังนี้

2.1 รับฝากหรือกู้ยืมเงินตราต่างประเทศจากต่างประเทศจากบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทยและมีภูมิลำเนาหรืออยู่ในต่างประเทศ หรือจากนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและไม่ได้ประกอบกิจการภายในประเทศไทย เว้นแต่ธนาคารต่างประเทศที่มีสาขาหรือสำนักงานผู้แทนในประเทศไทย หรือนิติบุคคลอื่นที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือจากสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทย ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์

เพื่อจะนำไปให้ผู้ยืมเป็นเงินตราต่างประเทศในประเทศไทย โดยมีการเบิกถอนเงินกู้ยืมของผู้กู้แต่ละราย จำนวนครั้งละไม่ต่ำกว่า 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า เว้นแต่เป็นการเบิกถอนโดยสถาบันการเงิน หรือเป็นการเบิกถอนงวดสุดท้าย หรือเป็นกรณีมีข้อยกเว้นที่เบิกถอนไปแล้วไม่ต่ำกว่า 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า

2.2 รับฝากหรือผู้ยืมเงินตราต่างประเทศจากกิจการวิเทศธนกิจอื่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะนำไปให้ผู้ยืมเป็นเงินตราต่างประเทศในประเทศไทย โดยมีการเบิกถอนเงินกู้ยืมของผู้กู้แต่ละราย จำนวนครั้งละไม่ต่ำกว่า 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า เว้นแต่เป็นการเบิกถอนโดยสถาบันการเงิน หรือเป็นการเบิกถอนงวดสุดท้าย หรือเป็นกรณีมีข้อยกเว้นที่เบิกถอนไปแล้วไม่ต่ำกว่า 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า

3. ธุรกิจวิเทศธนกิจอื่น ซึ่งประกอบธุรกิจ ดังนี้

3.1 ซื้อขายเงินปรัวรรตต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินบาท (cross-currency) กับลูกค้าในต่างประเทศ กิจการวิเทศธนกิจอื่น กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ธนาคารรับอนุญาตตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน หรือลูกค้าในประเทศที่กิจการวิเทศธนกิจนั้นให้ผู้ยืมเงินตราต่างประเทศ

3.2 การอาวัล การรับรอง หรือการค้ำประกันหนี้ใด ๆ ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ เฉพาะที่ผู้กรณียื่นนอกประเทศ หรือธนาคารรับอนุญาตตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

3.3 การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต การแจ้งการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต การรับซื้อลด หรือเรียกเก็บเงินตามเลตเตอร์ออฟเครดิต และการยื่นยันเลตเตอร์ออฟเครดิตที่เป็นเงินตราต่างประเทศเฉพาะกรณีและผู้ซื้อและผู้ขายสินค้าตามข้อตกลงแห่งเลตเตอร์ออฟเครดิตนั้นอยู่นอกประเทศ และสินค้าตามข้อตกลงนั้นไม่ได้ส่งออกหรือนำเข้ามาในประเทศไทย

3.4 การจัดหาเงินกู้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่มีแหล่งที่มาจากต่างประเทศให้แก่ผู้ต้องการกู้เป็นเงินตราต่างประเทศหรือการเป็นผู้จัดการ ในการจัดหาเงินกู้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่มีแหล่งที่มาจากต่างประเทศในลักษณะการร่วมให้กู้ (loan syndication) แก่ผู้ต้องการกู้เงินตราต่างประเทศ

4. การให้บริการข่าวสาร ข้อมูลทางการเงินและเศรษฐกิจทั่วไป

5. การให้บริการจัดทำหรือวิเคราะห์โครงการเพื่อการลงทุน

6. การเป็นที่ปรึกษาในการซื้อกิจการ รวมกิจการ หรือควบกิจการ

7. การเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน

8. การจัดการออก (arranging) หรือการจัดจำหน่าย (underwriting) ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่ออกจำหน่ายในต่างประเทศ แต่ในกรณีที่ผู้ออกตราสารอยู่ในประเทศ กิจกรรมวิเทศธนกิจของธนาคารพาณิชย์ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศต้องประกอบธุรกิจนี้ร่วมกับกิจกรรมวิเทศธนกิจของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

9. การรับซื้อหรือรับ โอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมที่เป็นเงินตราต่างประเทศจากสถาบันการเงินในประเทศ สถาบันการเงินที่จดทะเบียนในต่างประเทศ หรือบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน ซึ่งเป็นการรับซื้อ โดยเด็ดขาด ตามสภาพของหนี้ที่เป็นอยู่ทั้งการจัดชั้นและระยะเวลาที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือเงินต้น โดยการเบิกถอนเงินให้กู้ยืมที่เป็นเงินให้กู้ยืมในประเทศที่รับซื้อหรือรับ โอนของผู้กู้แต่ละรายมีจำนวนครั้งละไม่ต่ำกว่า 2,000,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า เว้นแต่เป็นการเบิกถอนโดยสถาบันการเงิน หรือเป็นการเบิกถอนงวดสุดท้าย หรือเป็นกรณีมีข้อยกเว้นที่เบิกถอนไปแล้วไม่ต่ำกว่า 2,000,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า

10. การค้าประกันการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ไทยหรือจากต่างประเทศที่เป็นเงินตราต่างประเทศ แก่ลูกค้าในประเทศ โดยต้องมีวงเงินขั้นต่ำในการค้าประกันไม่น้อยกว่า 2,000,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เว้นแต่ลูกค้าในประเทศที่เป็นผู้ส่งออกที่มีรายได้จากการส่งออกเกินกว่าครึ่งหนึ่งของรายได้ทั้งสิ้น ในรอบระยะเวลาบัญชีก่อน หรือเป็นลูกค้าที่มีรายได้เกินกว่าครึ่งหนึ่งจากการขายหรือให้บริการแก่กิจการที่ประกอบธุรกิจส่งออกเกินกว่าครึ่งหนึ่งของรายได้ทั้งสิ้นในรอบระยะเวลาบัญชีก่อนต้องมีวงเงินขั้นต่ำในการค้าประกันไม่ต่ำกว่า 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

11. รับซื้อลดตราสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกที่เป็นเงินตราต่างประเทศเฉพาะกรณีที่ผู้ขายสินค้าเป็นผู้ส่งออกที่มีภูมิลำเนาหรือจดทะเบียนในประเทศ ดังนี้

11.1 รับซื้อลดตั๋วแลกเงินที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกทั้งกรณีมีเลตเตอร์ออฟเครดิต

(export bill under L/C) และ ไม่มีเลตเตอร์ออฟเครดิต (export bill under D/A or D/P)

11.2 รับซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งสินค้าออก และได้ออกตามเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

ก. เลตเตอร์ออฟเครดิตที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

ข. สัญญาซื้อขายหรือคำสั่งซื้อสินค้า

- ค. ใบรับของคลังสินค้าและประทวนสินค้า หรือใบรับจำหน่ายสินค้าของ ธนาคารพาณิชย์ อันเป็นหลักฐานแสดงว่าผู้ส่งออกมีสินค้าพร้อมจะส่งออกเก็บรักษาไว้ในคลังสินค้าหรือสถานที่เก็บสินค้าที่ธนาคารพาณิชย์ให้ความเชื่อถือ
- ง. ตัวแลกเงินอันเกิดจากการที่ผู้ส่งออกได้ส่งสินค้าออกแล้ว

12. การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตที่เป็นเงินตราต่างประเทศเฉพาะกรณีที่มีผู้ซื้อสินค้าตามข้อตกลงแห่งเลตเตอร์ออฟเครดิตนั้น มีภูมิลำเนาหรือจดทะเบียนในประเทศ และมีวงเงินขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 2,000,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า เว้นแต่ผู้ซื้อสินค้าดังกล่าวเป็นผู้นำเข้าสินค้าเพื่อผลิตสำหรับการส่งออก โดยมีรายได้จากการส่งออกเกินกว่าครึ่งหนึ่งของรายได้ทั้งสิ้นในรอบระยะเวลาบัญชีก่อน หรือเป็นผู้นำเข้าสินค้าที่มีรายได้เกินกว่าครึ่งหนึ่งจากการขายสินค้าหรือบริการแก่ผู้ส่งออกซึ่งมีรายได้จากการส่งออกเกินกว่าครึ่งหนึ่งของรายได้ทั้งสิ้นในรอบระยะเวลาบัญชีก่อน ต้องมีวงเงินขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า
13. การให้กู้ยืมโดยทำสัญญา(Trust Receipt) ที่เป็นเงินตราต่างประเทศแก่ผู้ซื้อสินค้าที่มีภูมิลำเนาหรือจดทะเบียนในประเทศไทยทั้งที่มีหรือไม่มีเลตเตอร์ออฟเครดิตประกอบ และมีวงเงินการให้กู้ยืมขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 2,000,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า เว้นแต่ผู้ซื้อสินค้าดังกล่าวเป็นผู้นำเข้าสินค้าเพื่อผลิตสำหรับการส่งออก โดยมีรายได้จากการส่งออกเกินกว่าครึ่งหนึ่งของรายได้ทั้งสิ้นในรอบระยะเวลาบัญชีก่อน หรือเป็นผู้นำเข้าสินค้าที่มีรายได้เกินกว่าครึ่งหนึ่งจากการขายสินค้าหรือบริการแก่ผู้ส่งออกซึ่งมีรายได้จากการส่งออกเกินกว่าครึ่งหนึ่งของรายได้ทั้งสิ้นในรอบระยะเวลาบัญชีก่อน ต้องมีวงเงินขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือเทียบเท่า
14. ให้เช่าซื้อหรือให้เช่าแบบลิสซิง ซึ่งทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาเพื่อชำระหนี้จากลูกหนี้หรือผู้ค้ำประกัน ตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยทำธุรกรรมดังกล่าวได้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2542